

Dla rozwoju infrastruktury i środowiska

Dokumentacja planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Słone Łąki w Dolinie Zgłowiączki PLH040037 w województwie kujawsko-pomorskim

Etap I — wstępny pracy nad Planem

1.1. Informacje ogólne

Nazwa obszaru	Słone Łąki w Dolinie Zgłowiączki
Kod obszaru	PLH040037
Opis granic obszaru	Przekazany przez Zamawiającego plik z numerycznym wektorem granic obszaru zapisanym w formacie shp stanowiący załącznik nr 1 (zamieszczono na dołączonym nośniku cyfrowym)
SDF	Standardowy Formularz Danych — aktualizacja 2013-10; GDOŚ Warszawa (załącznik nr 2 zamieszczony na dołączonym nośniku cyfrowym)
Położenie	woj. kujawsko-pomorskie, pow. włocławski, gm. Lubraniec, pow. radziejowski, gm. Topólka
Powierzchnia obszaru (w ha)	151,9 ha
Status prawny	Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty, zaakceptowany decyzją Komisji Europejskiej z dnia 10 stycznia 2011 r. (numer aktu normatywnego C (2010) 9669), na potrzeby dokumentacji planu zadań ochronnych zwany dalej obszarem Natura 2000
Termin przystąpienia do sporządzenia Planu	2011-07-20
Termin zatwierdzenia Planu	dd-mm-rrrr (wypełnia Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Bydgoszczy)
Koordynator Planu	Dr Iwona Paszek VITIS Iwona Paszek, Smogorzewo 111, 89-210 Łabiszyn; iwona@vitisip.pl , +48 609 444 674
Koordynator merytoryczny ze strony Beneficjenta POIS.05.03.00-00-285/10	Prof. dr hab. Jerzy Garbacz Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy im. J. i J. Śniadeckich w Bydgoszczy, Katedra Ekoinżynierii i Fizykochemii Środowiska, ul. Sucha 9, 85-796 Bydgoszcz; wbochrona@utp.edu.pl
Sprawujący nadzór	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Bydgoszczy, ul. Dworcowa 81, 85-009

1.2. Ustalenie terenu objętego Planem

Lp.	Nazwy krajowych form ochrony przyrody lub nadleśnictw pokrywających się z obszarem Natura 2000, które mogą powodować wyłączenie części terenu ze sporządzania PZO	Dokument planistyczny	Uzasadnienie wyłączenia części terenu obszaru Natura 2000 ze sporządzania PZO	Powierzchnia krajowej formy ochrony przyrody lub nadleśnictwa pokrywająca się z obszarem Natura 2000 (ha)
	brak	brak	brak	brak

Teren objęty PZO: cały obszar Natura 2000 Słone Łąki w Dolinie Zgłowiączki PLH040037 o powierzchni 151,9 ha.

Uwaga! Dane te należy także przekazać w warstwie informacyjnej systemów informacji przestrzennej GIS zgodnie z wymaganiami opisanymi w pkt. 13.

1.3. Mapa obszaru Natura 2000

(Należy umieścić mapę obszaru Natura 2000 przekazaną przez Zamawiającego wraz z naniesioną na nią powierzchnią wyłączoną ze sporządzania PZO z pkt.1.2.).

Mapę obszaru Natura 2000 Słone Łąki w Dolinie Zgłowiączki PLH040037 zamieszczono w postaci załącznika 3.

1.4. Opis założeń do sporządzenia Planu

(Należy opracować opis założeń do sporządzenia PZO zgodnie z Opisem Przedmiotu Zamówienia zawartym w SIWZ).

Cel, podstawa prawna i ramowy zakres opracowania planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Słone Łąki w Dolinie Zgłowiączki PLH040037

Podstawą prawną do sporządzenia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Słone Łąki w Dolinie Zgłowiączki PLH040037 jest art. 28 ust. 1 *Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody* (Dz. U. 2004 nr 92 poz. 880 z późn. zm.), zgodnie z którym „Dla obszaru Natura 2000 sprawujący nadzór nad obszarem sporządza projekt planu zadań ochronnych na okres 10 lat; pierwszy projekt sporządza się w terminie 6 lat od dnia zatwierdzenia obszaru przez Komisję Europejską jako obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty lub od dnia wyznaczenia obszaru specjalnej ochrony ptaków”.

Ogólnym celem opracowania i wdrożenia planu zadań ochronnych jest utrzymanie lub poprawa stanu zachowania przedmiotów ochrony w perspektywie 10 lat i stworzenie warunków do skutecznej ochrony w perspektywie długoterminowej.

Ramowy zakres planu zadań ochronnych określa art. 28 ust. 10 wspomnianej wyżej *Ustawy*, według którego plan zadań ochronnych zawiera:

- 1) opis granic obszaru i mapę obszaru Natura 2000,
- 2) identyfikację istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych i gatunków roślin i zwierząt będących przedmiotami ochrony,
- 3) cele działań ochronnych,
- 4) określenie działań ochronnych ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania, w tym w szczególności działań dotyczących:

- a. ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk,
 - b. utrzymania lub modyfikacji dotychczasowych metod gospodarowania,
 - c. monitoringu realizacji celów, o których mowa w pkt. 3 oraz monitoringu stanu przedmiotów ochrony,
 - d. uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony,
- 5) wskazania do zmian w istniejących studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, planach zagospodarowania przestrzennego województw oraz planach zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych, jeżeli są niezbędne dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000,
- 6) jeżeli będzie taka potrzeba, wskazanie terminu sporządzenia planu ochrony dla części lub całości obszaru.

Zasady sporządzania i ustanawiania planu zadań ochronnych

Tryb i zakres prac koniecznych do wykonania w ramach sporządzania planu zadań ochronnych szczegółowo określa *Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000* wydane na podstawie art. 28 ust. 13 *Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody*. Według § 2 cytowanego rozporządzenia, tryb prac nad sporządzeniem projektu planu zadań ochronnych obejmuje:

- 1) ustalenie terenu oraz przedmiotów ochrony objętych projektem planu zadań ochronnych,
- 2) sformułowanie założeń do sporządzenia projektu planu zadań ochronnych,
- 3) podanie do publicznej wiadomości informacji o zamiarze przystąpienia do sporządzenia projektu planu zadań ochronnych,
- 4) identyfikację zainteresowanych osób i podmiotów prowadzących działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar,
- 5) sformułowanie projektu planu zadań ochronnych,
- 6) uzgodnienie, o którym mowa w art. 28 ust. 6 *ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody*.

Przywołany w *Rozporządzeniu* art. 28 ust. 6 *Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody* nakazujący uzgodnienie projektu planu zadań ochronnych z właściwym Dyrektorem Regionalnym Lasów Państwowych przestał obowiązywać z dniem 1 stycznia 2012 r., jednak w dalszym ciągu konieczne jest uzgodnienie projektu z właściwym wojewodą na podstawie art. 56 ust. 1 oraz 59 ust. 2 *Ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie*.

Zgodnie z art. 28 ust. 2 *Ustawy* sporządzający projekt musi umożliwić osobom i podmiotom prowadzącym działalność gospodarczą w obszarze Natura 2000 udział w pracach nad planem zadań ochronnych. Ponadto sporządzający musi umożliwić udział społeczeństwa na zasadach i w trybie określonym w *Ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*.

Zgodnie z § 3 *Rozporządzenia z dnia 17 lutego 2010 r.* zakres prac koniecznych do sporządzenia planu zadań ochronnych obejmuje:

- opisanie granic objętych planem zadań ochronnych,
- zgromadzenie, zweryfikowanie i uzupełnienie informacji o obszarze i przedmiotach ochrony istotnych dla sformułowania celów i zakresu działań ochronnych,
- ocenę stanu ochrony przedmiotów ochrony,
- ocenę istniejących i potencjalnych zagrożeń dla utrzymania lub osiągnięcia właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony,
- ustalenie celów działań ochronnych do osiągnięcia w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych, z uwzględnieniem konieczności utrzymania lub osiągnięcia najlepszego w danych warunkach lokalnych stanu ochrony przez likwidację lub ograniczenie istniejących i potencjalnych zagrożeń, oraz konieczności uzupełnienia stanu wiedzy, jeżeli jest on niewystarczający dla oceny stanu przedmiotów ochrony i sformułowania zadań ochronnych,
- ustalenie działań ochronnych wynikających z wyznaczonych celów, w tym także działań z zakresu monitoringu realizacji celów, z uwzględnieniem zakresu, miejsca, terminu i kosztów realizacji, a także podmiotów odpowiedzialnych za ich realizację, podmiotów, których współdziałanie jest niezbędne, oraz technicznych uwarunkowań realizacji,
- ustalenie wskazań do zmiany dokumentów planistycznych takich, jak wojewódzkie plany zagospodarowania przestrzennego, studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

W celu ujednolicenia planów zadań ochronnych powstających w kraju, opracowany został szablon planu zadań ochronnych, jaki zastosowany również będzie w pracach nad planem zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Słone Łąki w Dolinie Zgłowiączki PLH040037.

Zgodnie z art. 28 ust. 5 *Ustawy z dnia 16 kwietnia o ochronie przyrody* „Regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia, w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia, plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, kierując się koniecznością utrzymania i przywracania do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000”. Tak więc, po sporządzeniu projektu planu zadań ochronnych następuje formalne ustanowienie planu zadań ochronnych poprzez wydanie i opublikowanie (w Dzienniku Urzędowym Województwa) aktu prawa miejscowego, jakim jest zarządzenie regionalnego dyrektora ochrony środowiska. Jeżeli chodzi o możliwość zmiany zapisów planów zadań ochronnych, art. 28 ust. 5 *Ustawy* mówi, że „Plan zadań ochronnych może być zmieniony, jeżeli wynika to z potrzeb ochrony tych siedlisk przyrodniczych lub gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony go ustanowiono.”

Ogólny opis obszaru Natura 2000 Słone Łąki w Dolinie Zgłowiączki PLH040037

Obszar Natura 2000 Słone Łąki w Dolinie Zgłowiączki PLH040037 położony jest na terenie gminy Lubraniec w powiecie wrocławskim i gminy Topólka w powiecie radziejowskim w województwie kujawsko-pomorskim. Zajmuje powierzchnię 151,9 ha. Zgodnie z regionalizacją fizycznogeograficzną (Kondracki, 2009) obszar znajduje się w obrębie mezoregionu Pojezierza Kujawskiego (315.57). W układzie podziału geobotanicznego (Matuszkiewicz, 2008) obszar znajduje się w Krainie Kujawskiej (B.3), Okręgu Czarnych Kujaw (B.3.1), Podokręgu Lubranieckim (B.3.1.d). Obejmuje fragment doliny rzeki Zgłowiączka w jej środkowym biegu między wschodnią granicą gminy Topólka a miejscowością Zgłowiączka. Oś hydrologiczną obszaru wyznacza rzeka Zgłowiączka. Dolina rzeki jest w wielu miejscach wypełniona torfami niskimi. Miejscami jednak podłoże jest mineralne. W okresie wiosennym i letnim łąki położone na dnie doliny niekiedy są okresowo zalewane.

Cechą szczególną obszaru jest zasolenie gleb powodowane wysiękami słonych wód towarzyszących cechsztyńskim pokładom soli kamiennej. Wody gruntowe zalegają tutaj na niewielkiej głębokości (0,5 – 1,0 m) i charakteryzują się dość wysokim stopniem mineralizacji — maksymalnie 7,8 g/dm³. Głównymi typami hydrochemicznymi są Cl-Na oraz Cl-Na-Ca. W poziomach glebowych wyraźnie dominuje NaCl. Zasolenie gleb wyrażone jako przewodność nasyconego ekstraktu glebowego (ECe) wynosi 5,1 – 17,9 dS m⁻¹. Zawartość chlorków w poziomach powierzchniowych waha się od 0,10% do 0,85% (m/m). Obecnie źródłem zasolenia są również solanki sączące się z odwiertów wykonanych w przeszłości przez człowieka.

Do najbardziej wartościowych przyrodniczych cech obszaru należy obecność słonych łąk. Mają one znaczenie w skali zarówno regionu, jak i kraju. Siedlisko przyrodnicze 1340* Śródładowe słone łąki, pastwiska i szuwały (*Glaucopuccinietalia*, część — zbiorowiska śródładowe) jest tu zróżnicowane na kilka podtypów. Dominują śródładowe słone łąki ze świbką morską i mlecznikiem nadmorskim (1340-2* *Triglochino-Glaucetum maritimae*). W lokalnych zagłębieniach, w koleinach dróg prowadzących na łąki występują niewielkie płyty muraw z mannica odstającą i muchotrzewem solniskowym (1340-1* *Puccinellio-Spergularietum salinae*). Większe powierzchnie w obniżeniach zajmuje halofilny szuwar z sitowcem nadmorskim (1340-3* *Scirpetum maritimi puccinellietosum*). W partiach położonych nieco wyżej wykształciły się płyty subhalofilnych łąk z kostrzewą trzinowatą i pięciornikiem gęsim (1340-4* *Potentillo-Festucetum arundinaceae*). Razem podtypy te tworzą w gradiencie zasolenia i wilgotności unikalną mozaikę o zróżnicowanej strukturze i składzie gatunkowym.

Występowanie słonych łąk zwiększa różnorodność i heterogeniczność rolniczego krajobrazu Kujaw. W ich obrębie występuje grupa rzadkich halofilnych gatunków roślin, takich jak: łoboda oszczepowata w odmianie solnej (*Atriplex prostrata* ssp. *prostrata* var. *salina*), mlecznik nadmorski (*Glaux maritima*), mannica odstająca (*Puccinellia distans*), muchotrzew solniskowy (*Spergularia salina*), świbka morska (*Triglochin maritimum*), koniczyna rozdęta (*Trifolium fragiferum*), komonica wąskolistna (*Lotus tenuis*) i inne. Pomędzy roślinnością słonolubną i innymi komponentami ekosystemu (owady, grzyby) tworzą się specyficzne powiązania troficzne i rozwojowe.

Słone łąki są siedliskiem półnaturalnym, gdzie do jego utrzymania niezbędne jest ekstensywne użytkowanie łąkarsko-pasterskie. Zaniechanie takiej formy presji prowadzi do zarastania słonych łąk przez ekspansywne gatunki szuwarowe lub ziołoroślone, między innymi przez trzcinę pospolitą (*Phragmites australis*). Duże połacie słonych łąk w rejonie Janiszewa obserwowane i dokumentowane w latach 90-tych są obecnie zarośnięte trzciną.

Poza roślinnością halofilną na dnie doliny spotyka się inne wartościowe przyrodniczo siedliska. Są to: łąki trzęślicowe, świeże łąki rajgrasowe, łąki turzycowe z licznym udziałem groszku błotnego (*Lathyrus palustris*), fragmenty muraw kserotermicznych, naturalne i antropogeniczne oczka wodne oraz w różnym stopniu wykształcone łągi jesionowo-olszowe. Na niezasolonych łąkach również spotyka się rzadkie składniki flory regionu i kraju, między innymi goździk pyszny (*Dianthus superbus*), pełnik europejski (*Trollius europaeus*) i groszek błotny (*Lathyrus palustris*). Spośród płazów występuje tu kumak nizinny (1188 *Bombina bombina*).

Wyszczególnienie przedmiotów ochrony

W świetle obecnej wiedzy (Standardowy Formularz Danych dla obszaru Natura 2000 Słone Łąki w Dolinie Zgłowiączki PLH040037) i wytycznych Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w sprawie opracowania planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (GDOŚ, 2012), jako przedmioty ochrony w obszarze Natura 2000 Słone Łąki w Dolinie Zgłowiączki PLH040037 kwalifikują się następujące siedliska przyrodnicze:

- 1340* Śródładowe słone łąki, pastwiska i szuwały (*Glauco-Puccinietalia*, część — zbiorowiska śródładowe)
- 91E0* Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (*Ficario-Ulmetum*).

Teren objęty planem zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Słone Łąki w Dolinie Zgłowiączki PLH040037

Artykuł 28 ust. 11 z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody stanowi, że planu zadań ochronnych nie sporządza się dla obszaru Natura 2000 lub jego części, jeżeli obszar ten pokrywa się z terenem parku narodowego, rezerwatu lub parku krajobrazowego, dla którego ustanowiono plan ochrony lub zadania ochronne uwzględniające w pełni zakres planu zadań ochronnych. Planu zadań ochronnych nie sporządza się również wtedy, gdy obszar Natura 2000 lub jego część objęta jest zatwierdzonym planem urządzenia lasu, który uwzględnia pełny zakres planu zadań ochronnych.

Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Słone Łąki w Dolinie Zgłowiączki PLH040037 obejmuje cały obszar, ponieważ brak jest podstaw do wyłączeń na podstawie art. 28 ust. 11 Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Skutki ustanowienia planu zadań ochronnych

Plan zadań ochronnych jest aktem prawa miejscowego, w związku z czym formalnie obowiązuje wobec wszystkich osób fizycznych i prawnych w granicach obszaru Natura 2000. Z drugiej strony w świetle *Ustawy z dnia 16 kwietnia o ochronie przyrody* oraz *Rozporządzenia z dnia 17 lutego 2010 r. plan zadań ochronnych* nie może zawierać powszechnych zakazów ani nakazów, a jedynie określone działania, za których wykonanie mają odpowiadać podmioty wymienione w planie zadań ochrony. W rezultacie, mimo że plan zadań ochronnych jest aktem prawa miejscowego, faktycznie kierowany jest bezpośrednio do stosunkowo wąskiej grupy podmiotów, które mają wdrażać działania ochronne. Na ogół są to te podmioty, które na obszarze Natura 2000 prowadzą działalność gospodarczą na siedliskach przyrodniczych i w obrębie siedlisk gatunków będących przedmiotami ochrony. W przypadku planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Słone Łąki w Dolinie Zgłowiączki PLH040037 będą to przede wszystkim podmioty władające terenami rolnymi.

Plan zadań ochronnych może jednak pośrednio wpływać na kształtowanie miejscowego prawa w zakresie planowania przestrzennego poprzez wskazywanie wytycznych do wojewódzkich planów zagospodarowania, studiów uwarunkowań i zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Ze względu na lokalną skalę zagadnień, można się spodziewać, że w praktyce najistotniejsze będą wskazania do zmian studiów zagospodarowania przestrzennego gmin oraz do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Należy podkreślić, że ustalenia takich wskazań nie rodzą obowiązku zmiany tych dokumentów przez gminy. Wskazania te pełnią w ochronie określonego obszaru Natura 2000 podwójną rolę:

- stanowią one dla potencjalnych inwestorów, publicznych czy prywatnych, wskazówkę co do tego, jakiego typu przedsięwzięcia są na określonych terenach niedopuszczalne bądź niewskazane ze względu na cele ochrony obszaru Natura 2000 mimo, że w świetle istniejących gminnych dokumentów planistycznych mogą być realizowane;
- stanowią dla władz gminnych wskazówkę przy sporządzaniu nowych dokumentów planistycznych.

Co do możliwości realizacji przedsięwzięć należy podkreślić, że ustalenia planu zadań ochronnych nie zastępują ani ocen oddziaływania przedsięwzięć na środowisko, ani strategicznych ocen oddziaływania na środowisko, sporządzanych dla planów i programów. Z drugiej strony, zgodnie z art. 37 *Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody*, jeżeli na obszarze Natura 2000 zostaną podjęte działania niezgodne z ustaleniami planu zadań ochronnych, regionalny dyrektor ochrony środowiska „nakazuje ich natychmiastowe wstrzymanie i podjęcie w wyznaczonym terminie niezbędnych czynności w celu przywrócenia poprzedniego stanu danego obszaru, jego części lub chronionych na nim gatunków”. Można więc liczyć

się z tym, że na etapie opiniowania i uzgadniania przedsięwzięć lub planów (w tym dotyczących planowania przestrzennego) sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000 regionalny dyrektor ochrony środowiska będzie negatywnie odnosił się do tych przedsięwzięć, planów lub programów, które są sprzeczne albo z działaniami zaplanowanymi w planie zadań ochronnych albo z zawartymi w nim wskazaniem do dokumentów planistycznych.

Ponieważ plan zadań ochronnych określa działania do realizacji przez określone podmioty, istotną sprawą jest to, kto ma ponieść koszty tych działań. W tej kwestii art. 36 ust. 3 *Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody* stanowi co następuje:

„Jeżeli działalność gospodarcza, rolna, leśna, łowiecka lub rybacka wymaga dostosowania do wymogów ochrony obszaru Natura 2000, na którym nie mają zastosowania programy wsparcia z tytułu obniżenia dochodowości, regionalny dyrektor ochrony środowiska może zawrzeć umowę z właścicielem lub posiadaczem obszaru, z wyjątkiem zarządców nieruchomości Skarbu Państwa, która zawiera wykaz niezbędnych działań, sposoby i terminy ich wykonania oraz warunki i terminy rozliczenia należności za wykonane czynności, a także wartość rekompensaty za utracone dochody wynikające z wprowadzonych ograniczeń”.

Z powyższego wynika, że:

- na zwrot kosztów dostosowania działalności do wymogów ochrony planu zadań ochronnych nie mogą liczyć Lasy Państwowe ani dzierżawcy jezior i gruntów rolnych stanowiących własność Skarbu Państwa,
- na zwrot kosztów dostosowania działalności do wymagań ochrony określonych w planie zadań ochronnych nie mogą liczyć rolnicy, którzy realizują programy rolnośrodowiskowe, będące programami wsparcia z tytułu obniżenia dochodowości,
- zawarcie przez RDOŚ umów z ewentualnymi innymi podmiotami, które będą musiały dostosować swoją działalność do wymagań ochrony określonych w planie zadań ochronnych, nie jest obligatoryjne.

Należy w tym miejscu podkreślić, że przedstawione ograniczenia odnoszą się tylko do kosztów dostosowywania działalności gospodarczej, rolnej, leśnej, łowieckiej lub rybackiej, a nie do kosztów działań o charakterze ściśle ochronnym. Do kwestii kosztów realizacji działań wynikających z planu zadań ochronnych odnosi się bowiem także art. 39 *Ustawy*, który brzmi następująco: „Koszty związane z wdrożeniem i funkcjonowaniem sieci obszarów Natura 2000 w zakresie nieobjętym finansowaniem przez Wspólnotę są finansowane z budżetu państwa, a także z budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej”. Z treści *Rozporządzenia z dnia 17 lutego 2010 w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000* wynika, że w planie zadań ochronnych nie określa się źródeł finansowania działań. Art. 39 *Ustawy* stanowi jednak mocną podstawę do ubiegania się o środki publiczne na realizację działań przewidzianych w planie zadań ochronnych. Oczywiście, aby środki takie były dostępne w praktyce, należy równolegle z pracami nad planem zadań ochronnych lub bezpośrednio po ich zakończeniu podjąć starania o zabezpieczenie odpowiednich kwot przez wymienione w art. 39 instytucje.

Organizacja i etapowanie prac nad projektem planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Słone Łąki w Dolinie Zgłowiączki PLH040037

Organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000 Słone Łąki w Dolinie Zgłowiączki PLH040037 jest Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy, który zgodnie z art. 28 ust. 1 *ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody* ma obowiązek sporządzenia planu zadań ochronnych dla obszaru. Obowiązek ten jest realizowany w ramach porozumienia zawartego przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z Uniwersytetem Technologiczno-Przyrodniczym im. J. i J. Śniadeckich w Bydgoszczy (UTP), który jest beneficjentem projektu POIS.05.03.00-00-285/10 pn. „Projekty planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 na terenie województw kujawsko-pomorskiego i mazowieckiego” współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach V osi priorytetowej Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2007 – 2013, działania 5.3 „Opracowywanie planów ochrony”.

Realizując powyższy projekt, Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy wyłonił w drodze przetargu publicznego wykonawcę planu zadań ochronnych (Wykonawca) — firmę VITIS Iwona Paszek z siedzibą w Bydgoszczy, ul. Dworcowa 98/3.

Prace nad projektem planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Słone Łąki w Dolinie Zgłowiączki PLH040037 będą podzielone na trzy etapy.
etap I:

- a) ustalenie terenu objętego projektem planu zadań ochronnych,

- b) ustalenie wstępnej listy przedmiotów ochrony objętych projektem,
- c) opracowanie opisu założeń do sporządzenia projektu,
- d) opracowanie harmonogramu i zakresu (w tym dobór metodyk) prac terenowych,
- e) podanie do publicznej wiadomości informacji o przystąpieniu do sporządzenia projektu planu zadań ochronnych,
- f) identyfikacja kluczowych grup interesu dla obszaru Natura 2000 i utworzenie Zespołu Lokalnej Współpracy (dalej nazywanego ZLW),
- g) organizacja procesu komunikacji z interesariuszami

etap II:

- a) wykonanie opisu granic oraz sporządzenie mapy obszaru Natura 2000,
- b) ustalenie, na podstawie dostępnych informacji, struktury własności i użytkowania gruntów w obrębie obszaru Natura 2000,
- c) zebranie informacji o istniejących i projektowanych dokumentach planistycznych, których ustalenia mogą mieć wpływ na przedmioty ochrony,
- d) weryfikacja w terenie dostępnych informacji o przedmiotach ochrony połączona z kartowaniem płatów siedlisk przyrodniczych i stanowisk gatunków,
- e) sporządzenie cyfrowej mapy rozmieszczenia przedmiotów ochrony w obrębie obszaru Natura 2000,
- f) wyznaczenie powierzchni monitoringowych (transektów) i wykonanie oceny stanu ochrony przedmiotów ochrony (zgodnie z metodyką monitoringu przyrody GIOŚ),
- g) sporządzenie cyfrowej mapy stanu ochrony przedmiotów ochrony w obrębie obszaru Natura 2000,
- h) identyfikacja i ocena stopnia oddziaływania istniejących i potencjalnych zagrożeń dla przedmiotów ochrony w obrębie obszaru Natura 2000 oraz analiza możliwego ich wpływu na przedmioty ochrony w perspektywie czasowej przynajmniej 10 lat,
- i) ustalenie celów i miejsc działań ochronnych względem każdego przedmiotu ochrony w obrębie obszaru Natura 2000 i jeżeli jest to uzasadnione, również jego otoczeniu,
- j) ustalenie zgodności lub sprzeczności zapisów istniejących dokumentów planistycznych z celami działań ochronnych,
- k) sporządzenie cyfrowej mapy celów i miejsc działań ochronnych,
- l) ustalenie zakresu, sposobów wykonania oraz harmonogramu realizacji działań i zadań ochronnych,
- m) ustalenie potrzeby i perspektywy czasowej sporządzenia planu ochrony dla obszaru Natura 2000 Słone Łąki w Dolinie Zgłowiączki PLH040037,
- n) ustalenie zgodności projektu planu zadań ochronnych z dokumentami planistycznymi i opracowanie wskazań do zmiany ich zapisów,
- o) zestawienie potrzeb weryfikacji Standardowego Formularza Danych dla obszaru Natura 2000 Słone Łąki w Dolinie Zgłowiączki PLH040037 i jego granic,
- p) sporządzenie dokumentacji projektu planu zadań ochronnych i projektu zarządzenia,
- q) sporządzenie w języku niespecjalistycznym polskim notatki o obszarze Natura 2000 i opracowanym dla niego projekcie planu zadań ochronnych,
- r) przeprowadzenie dwóch spotkań dyskusyjnych Zespołu Lokalnej Współpracy.

Etap III obejmie opiniowanie projektu planu zadań ochronnych w ramach konsultacji społecznych, a następnie wprowadzanie do jego treści niezbędnych korekt i uzupełnień.

1.5. Ustalenie przedmiotów ochrony objętych Planem

(Zgodnie z Standardowym Formularzem Danych dla obszaru Natura 2000 Słone Łąki w Dolinie Zgłowiąckiej PLH040037; aktualizacja GDOŚ, 2017-02)

Lp. ¹	Kod ²	Nazwa polska	Nazwa łacińska	powierzchnia [ha]	Populacja				Ocena				Opinia dotycząca wpisu
					osiadła	rozrodcza	przemieszcza się	zimująca	populacja / stopień repre- zentatywności	stan zachowania	izolacja / powierzchnia względna	ogólna	
S1	1340*	Śródładowe słone łąki, pastwiska i szuwary (<i>Glauco-Puccinietalia</i> , część — zbiorowiska śródładowe)		2,46					A	B	C	A	Ocena siedliska w obszarze zawyżona.
S2	3150	Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nymphaeion</i> , <i>Potamion</i>		1,73					D	—	—	D	W rzeczywistości część zbiorników wodnych obecnych w obrębie obszaru Natura 2000 jest pochodzenia antropogenicznego (torfianki), a nie naturalnego.
S3	6210	Murawy kserotermiczne (<i>Festuco-Brometea</i> i ciepłolubne murawy z <i>Asplenion septentrionalis</i> <i>Festucion pallentis</i>)		0,23					D	—	—	D	Ocena stopnia reprezentatywności D zwalnia z uznania siedliska za przedmiot ochrony w obszarze Natura 2000.
S4	6410	Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>)		0,35					B	C	C	C	Ocena siedliska w obszarze, szczególnie reprezentatywność jest zawyżona. Ze względu na bardzo małą powierzchnię zajmowaną w obszarze Natura 2000 siedlisko nie spełnia kryteriów pozwalających je uznać za przedmiot ochrony.
S5	6430	Ziolorośla górskie (<i>Adenostylin alliariae</i>) i ziolorośla nad-		0,30					D	—	—	D	Ocena stopnia reprezentatywności D zwalnia z uznania siedliska za przedmiot ochrony w obszarze

		rzeczne (<i>Convolvuleta-lia sepium</i>)											Natura 2000.
S6	6510	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)		3,49					C	C	C	C	Ze względu na małą zajmowaną powierzchnię, jak również brak innych przesłanek, siedlisko nie spełnia kryterium uznania za przedmiot ochrony w obszarze Natura 2000.
S7	7230	Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk		0,82					C	C	C	C	Ocena stopnia reprezentatywności i ogólna siedliska w obszarze zawyżone.
S8	91E0*	Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (<i>Ficario-Ulmetum</i>)		15,17					C	C	C	C	Ze względu na juvenilną fazę rozwoju siedliska w obszarze Natura 2000 (wiek drzewostanu nie przekracza 30 lat) jego reprezentatywność powinna być oceniona na C.
Z1	1188	Kumak nizinny	<i>Bombina bombina</i>		R	—	—	—	C	C	C	C	Ocena stanu populacji w obszarze zawyżona względem krajowego zasobu gatunku w bioregionie kontynentalnym (dla oceny C wymagana jest liczebność populacji na poziomie ponad 0,49% zasobu krajowego), jednak istotną przesłanką dla uznania gatunku za przedmiot ochrony w obszarze Natura 2000 jest to, że obecne tu małe zbiorniki wodne są ostoją lokalnej populacji kumaka nizinnego.

¹ Oznaczenia symboli: S — siedliska, R — rośliny, Z — zwierzęta (w tym ptaki).

² Gwiazdką wyróżniono kody siedlisk i gatunków o znaczeniu priorytetowym.

Uwaga: siedliska i / lub gatunki niewykazane jako przedmioty ochrony w SDF w momencie przystąpienia do sporządzenia PZO, a kwalifikujące się do tego, o czym świadczy dostępna wiedza, zaznaczamy indeksem „p” w kolumnie Lp. i wpisujemy kursywą.

1.6. Opis procesu komunikacji z różnymi grupami interesu

(Należy opisać zasady i sposoby komunikowania się z różnymi grupami interesu w toku całego procesu pracy nad projektem Planu, uwzględniając specyfikę obszaru Natura 2000 i znaczenie tych grup dla realizacji projektu Planu. Należy podać daty i miejsca, w których zamieszczone zostały ogłoszenia, informacje etc. Terminy i miejsca organizowanych spotkań. Sposoby powiadamiania uczestników o organizowanych spotkaniach. Inne formy spotkań, sposoby komunikacji i informacji wykorzystane w procesie tworzenia PZO. W załącznikach warto zamieścić sprawozdania z organizowanych spotkań).

Głównym kanałem udostępniania zainteresowanym osobom i podmiotom informacji o projekcie planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Zbocza Płutowskie (PLH040040) będzie strona internetowa www.projektnatura.utp.edu.pl.

Osoby i podmioty zainteresowane udziałem w spotkaniach dyskusyjnych Zespołu Lokalnej Współpracy mogą zgłaszać się do Wykonawcy (firma Vitis Iwona Paszek). Członkowie Zespołu Lokalnej Współpracy będą zapraszani na spotkania dyskusyjne za pośrednictwem poczty elektronicznej, tradycyjnej lub telefonicznie przez Wykonawcę.

Terminy i miejsce spotkań dyskusyjnych:

Głównym kanałem udostępniania zainteresowanym osobom i podmiotom informacji o projekcie planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Słone Łąki w Dolinie Zgłowiączki (PLH 040037) będzie strona internetowa www.projektnatura.utp.edu.pl.

Osoby i podmioty zainteresowane udziałem w spotkaniach dyskusyjnych i pracach Zespołu Lokalnej Współpracy mogą zgłaszać się do Wykonawcy projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Słone Łąki w Dolinie Zgłowiączki (PLH 040037) (firma Vitis Iwona Paszek). Członkowie Zespołu Lokalnej Współpracy będą zapraszani na spotkania dyskusyjne za pośrednictwem poczty elektronicznej, tradycyjnej lub telefonicznie przez Wykonawcę projektu planu.

Miejsce i termin spotkania dyskusyjnego:

Gminny Ośrodek Kultury w Topólce, 27 września 2011 r. o godz. 10⁰⁰

Sposoby komunikowania się z organem sporządzającym plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Słone Łąki w Dolinie Zgłowiączki (PLH 040037)

1. Za pomocą poczty elektronicznej lub faksem:

sekretariat@rdos-bydgoszcz.pl

nr fax: +48 52 518 18 02

2. Korespondencja tradycyjna na adres:

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Bydgoszczy

ul. Dworcowa 63, 85-950 Bydgoszcz

3. Telefonicznie:

mgr Miłosz Owieśny — specjalista

tel. +48 52 518 18 01 w. 6026

Sposoby komunikowania się z opracowującym projekt planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Słone Łąki w Dolinie Zgłowiączki (PLH 040037)

1. Za pomocą poczty elektronicznej lub faksem:

wbochrona@utp.edu.pl

nr fax: +48 52 340 81 41

2. Korespondencja tradycyjna na adres:
Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy im. J. i J. Śniadeckich
Katedra Kształtowania i Ochrony Środowiska
ul. Sucha 9, 85-796 Bydgoszcz

3. Telefonicznie:
prof. dr hab. Jerzy Garbacz — koordynator merytoryczny POIS.05.03.00-00-285/10
tel. +48 52 340 84 40

Sposoby komunikowania się z organem sporządzającym plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Zbocza Płutowskie (PLH040040)

1. Za pomocą poczty elektronicznej lub faksem:

sekretariat@rdos-bydgoszcz.pl

nr fax: +48 52 518 18 02

2. Korespondencja tradycyjna na adres:
Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Bydgoszczy
ul. Dworcowa 63, 85-950 Bydgoszcz

3. Telefonicznie:
mgr Miłosz Owieśny — specjalista
tel. +48 52 518 18 01 w. 6026

Sposoby komunikowania się z opracowującym projekt planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Zbocza Płutowskie (PLH040040) — Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy im. J. i J. Śniadeckich w Bydgoszczy, Katedra Kształtowania i Ochrony Środowiska

1. Za pomocą poczty elektronicznej lub faksem:

wbochrona@utp.edu.pl

nr fax: +48 52 340 81 41

2. Korespondencja tradycyjna na adres:
Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy im. J. i J. Śniadeckich
Katedra Kształtowania i Ochrony Środowiska
ul. Sucha 9, 85-796 Bydgoszcz

3. Telefonicznie:
prof. dr hab. Jerzy Garbacz — kierownik projektu POIS.05.03.00-00-285/10, koordynator merytoryczny dla obszarów Natura 2000 zlokalizowanych na terenie woj. kujawsko-pomorskiego
tel. +48 52 340 84 40

Sposoby komunikowania się z wykonawcą projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Zbocza Płutowskie (PLH040040)

1. Za pomocą poczty elektronicznej:

dr Iwona Paszek — koordynator projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Zbocza Płutowskie (PLH040040)

iwona@vitisip.pl

2. Korespondencja tradycyjna na adres:

Vitis Iwona Paszek, ul. Dworcowa 98/3, 85-010 Bydgoszcz

1.7. Kluczowe instytucje / osoby dla obszaru i zakres ich odpowiedzialności

(W przypadku osób fizycznych nie zamieszcza się danych osobowych, w tym imienia, nazwiska i danych kontaktowych. W przypadku przedstawicieli instytucji publicznych zamieszcza się dane kontaktowe tych instytucji).

Lp.	Instytucje /osoby	Zakres odpowiedzialności (Wskazać na nadzór, kontrolę, zarządzanie, planowanie, monitorowanie, doradzanie, promowanie, udostępnianie informacji oraz inne formy odpowiedzialności mające wpływ na osiągnięcie celów ochrony obszaru)	Adres siedziby instytucji / osoby	Kontakt
1.	Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego, Departament Środowiska	Zarządzanie, planowanie, promowanie, udostępnianie informacji	87-100 Toruń, Targowa 13/15	tel. 784994165 e-mail: sg.sekretariat@kujawsko-pomorskie.pl
	Kujawsko-Pomorskie Biuro Planowania Przestrzennego i Regionalnego we Włocławku	Planowanie, udostępnianie informacji	87-800 Włocławek, ul. Bulwary im. Marszałka Józefa Piłsudskiego 58	tel. 54 231 55 19 fax 54 231 55 18 e-mail: wloclawek@biuro-planowania.pl
2.	Starostwo Powiatowe w Radziejowie	Zarządzanie, promowanie	88-200 Radziejów, ul. Kościuszki 17	tel. 54 285 35 53 fax 54 285 30 18 e-mail: powiat@radziejow.pl
3.	Starostwo Powiatowe we Włocławku	Zarządzanie, promowanie	87-800 Włocławek, ul. Cyganki 28	tel. 54 230 46 00 fax 54 230 46 71 e-mail: starostwo@powiat.wloclawski.pl
4.	Gmina Lubraniec	Zarządzanie, promowanie	87-890 Lubraniec, ul. Brzeska 49	tel. 54 286 20 17 fax 54 286 24 98 e-mail: urząd@lubraniec.pl
5.	Gmina Topólka	Zarządzanie, promowanie	87-875 Topólka, Topólka 22	tel./fax 54 286 90 35 e-mail: sekretarz@topolka.pl
6.	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Łodzi	Zarządzanie, promowanie, udostępnianie informacji	91-402 Łódź, ul. Jana Matejki 16	tel. 42 631 70 00 fax 42 631 70 82 e-mail: rdlp@lodz.lasy.gov.pl
7.	Nadleśnictwo Kutno	Zarządzanie, promowanie, udostępnianie informacji	99-306 Łanięta, Chrosno 13	tel. 24 356 73 75 fax 24 356 73 75 e-mail: kutno@lodz.lasy.gov.pl
8.	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska	Nadzór, zarządzanie, planowa-	85-009 Bydgoszcz, ul. Dworcowa 81	tel. 52 506 56 66

	w Bydgoszczy	nie, kontrola, monitorowanie, promowanie, udostępnianie informacji		fax 52 506 56 67 e-mail: kancelaria@rdos-bydgoszcz.pl
9.	Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego Oddział Zarzeczewo	Doradzanie, promowanie	87-801 Włocławek 3, ul. Nizinna 9	tel. 54 255 06 00 fax 54 255 06 01, 54 255 06 31 e-mail: zarzeczewo@kpodr.pl
10.	Kujawsko-Pomorska Izba Rolnicza	Doradzanie	87-134 Zła Wieś Wielka, Przysiek	tel. 56 678 92 40, 41 fax 56 678 92 98 e-mail: izbarolnicza@kpir.pl
11.	Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Biuro Powiatowe we Włocławku	Kontrola, promowanie	87-800 Włocławek, ul. Ogniowa 7A	tel. 54 232 14 95 fax 54 231 58 80
12.	Kujawsko-pomorski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych we Włocławku Biuro Terenowe we Włocławku	Zarządzanie	87-800 Włocławek, ul. Okrzei 74a	tel. 54 230 20 00 w. 39 fax 54 230 20 00 w. 30 e-mail: bt.wloclawek@kpzmiuw.pl
13.	Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania Dolina Zgłowiączki	Doradzanie, promowanie	87-850 Chocień, ul. Włocławska 16	tel./fax 54 284 66 69 e-mail: zglowiaczka@wp.pl
14.	Lokalna Grupa Działania „Razem dla Powiatu Radziejowskiego”	Doradzanie, promowanie	88-200 Radziejów, ul. Kościuszki 58	tel. 54 285 06 18 w. 26, 27 fax 54 285 06 18 w. 24 www.lgd.com.pl

1.8. Zespół Lokalnej Współpracy

(W przypadku osób fizycznych nie zamieszcza się danych osobowych, w tym imienia, nazwiska i danych kontaktowych. W przypadku przedstawicieli instytucji publicznych zamieszcza się dane kontaktowe tych instytucji).

Lp.	Imię i nazwisko	Funkcja	Nazwa instytucji / grupy interesu, którą reprezentuje	Kontakt
1.	Jerzy Garbacz	Koordynator merytoryczny ze strony beneficjenta w projekcie POIS.05.03.00-00-285/10	Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy im. J. i J. Śniadeckich w Bydgoszczy	tel. 52 340 84 40 fax 52 340 81 41 e-mail: wbochrona@utp.edu.pl
2.	Benedykt Kowalewski	Koordynator logistyczny ze strony beneficjenta w projekcie POIS.05.03.00-00-285/10	Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy im. J. i J. Śniadeckich w Bydgoszczy	tel. 52 340 83 71 fax 52 340 81 41 e-mail: wbochrona@utp.edu.pl
3.	Iwona Paszek	Koordynator Planu	VITIS Iwona Paszek	tel.+48 609 444 674 e-mail: iwona@vitis.pl
4.	Agnieszka Piernik	Ekspert ds. siedlisk przyrodniczych	VITIS Iwona Paszek	tel.+48 609 444 674 e-mail: iwona@vitis.pl
5.	Dariusz Kamiński	Ekspert ds. siedlisk przyrodniczych	VITIS Iwona Paszek	tel.+48 609 444 674 e-mail: iwona@vitis.pl

6.	Mieczysław Stachowiak	Ekspert ds. gatunków zwierząt	VITIS Iwona Paszek	tel.+48 609 444 674 e-mail: iwona@vitis.pl
7.	Krzysztof Garbacz	Moderator	VITIS Iwona Paszek	tel.+48 609 444 674 e-mail: iwona@vitis.pl
8.	Justyna Czajka	Przedstawiciel	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Bydgoszczy	tel. 52 506 56 66 fax 52 506 56 67 e-mail: kancelaria@rdos-bydgoszcz.pl
9.	Alicja Skrzypczyńska	Przedstawiciel	Urząd Miasta i Gminy Lubraniec	tel. 54 286 20 17 fax 54 286 24 98 e-mail: urząd@lubraniec.pl
10.	Andrzej Jarzynowski	Przedstawiciel	Urząd Gminy Topólka	tel./fax 54 286 90 35 e-mail: sekretarz@topolka.pl
11.	Marek Głowacki	Przedstawiciel	Kujawsko-Pomorski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych we Włocławku, Biuro Terenowe we Włocławku	tel. 54 230 20 00 w. 39 fax 54 230 20 00 w. 30 e-mail: bt.wloclawek@kpzmiuw.pl
12.	Ryszard Dąbkowski	Przedstawiciel	Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy im. J. i J. Śniadeckich w Bydgoszczy	tel. 52 340 84 40 fax 52 340 81 41 e-mail: wbochrona@utp.edu.pl
13.	Alfred Kozłowski	Przedstawiciel	Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy im. J. i J. Śniadeckich w Bydgoszczy	tel. 52 340 84 40 fax 52 340 81 41 e-mail: wbochrona@utp.edu.pl
14.	Lucyna Lang	Przedstawiciel	Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy im. J. i J. Śniadeckich w Bydgoszczy	tel. 52 340 84 40 fax 52 340 81 41 e-mail: wbochrona@utp.edu.pl
15.	Maria Ochmańska	Przedstawiciel	Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego, Oddział w Zarzeczewie	tel. 54 255 06 00 fax 54 255 06 01, 54 255 06 31 e-mail: zarzeczewo@kpodr.pl
16.	Halina Szpetmańska	Przedstawiciel	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Łodzi	tel. 42 631 70 00 fax 42 631 70 82 e-mail: rdlp@lodz.lasy.gov.pl

Etap II — opracowanie projektu Planu

Moduł A

2.1. Informacja o obszarze i przedmiotach ochrony

(Należy wymienić wszystkie źródła informacji wykorzystane w procesie opracowywania PZO. Podać należy pełną literaturę opublikowaną, dane nieopublikowane oraz informacje ustne. W tej części, oprócz zestawienia istniejących i dostępnych materiałów, należy krótko ocenić stopień ich wystarczalności i kompletności z punktu widzenia celu opracowania Planu).

Lp.	Typ informacji	Dane referencyjne	Zakres informacji	Wartość informacji	Źródło dostępu do danych
1	Materiały publikowane <i>Należy podać autora, rok, tytuł publikacji, wydawcę</i>	Borysiak J., Pawlaczyk P., Stachnowicz W. 2004. 910E* Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (Salicetum albae, Populetum albae, Alnenion glutinoso-ancanae, olsy źródłiskowe). W: Herbich J. (red.) Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 — podręcznik metodyczny. Ministerstwo Środowiska, Warszawa. T. 5: 203-241.	Informacje o florze i zespołach roślinności łąkowej	aktualna	Publikacja
2		Głowaciński Z., Rafiński J. (red). 2003. Atlas płazów i gadów Polski. Status — rozmieszczenie — ochrona. Biblioteka Monitoringu Środowiska, Warszawa-Kraków.	Informacje o kumakach w obszarze	aktualna	Publikacja
3		Hofman S., Szymura J.M. 1998. Rozmieszczenie kumaków, Bombina Oken, 1816 w Polsce. Przegl. Zool. 42: 171-185.	Informacje o kumakach w obszarze	aktualna	Publikacja
4		Kącki Z., Załuski T. 2004. 6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (Molinion). W: Herbich J. (red.) Siedliska morskie i przybrzeżne, nadmorskie i śródlądowe solniska i wydmy. Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 — podręcznik metodyczny. Ministerstwo Środowiska, Warszawa. T.3: 159-170.	Informacje o florze i zespołach roślinnych siedliska 6410	aktualna, bardzo ważne informacje dotyczące ekologii siedliska	Publikacja

5	Kępczyński K., Kniola A. 1988. Materiały do flory doliny Zgłowiączki i terenów do niej bezpośrednio przyległych. Część I. Acta Univ. N. Copernici, Biol. 34: 104-120.	Informacje o florze halofilnej w dolinie rzeki Zgłowiączki	archiwalna	Publikacja
6	Kobendza R. 1922. Solanki i roślinność halofilna w Zgłowiączce na Kujawach. Kosmos 47: 52-59.	Informacje o florze halofilnej w dolinie rzeki Zgłowiączki	archiwalna	Publikacja
7	Klimaszyk P. 2004. 3150 Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zborowiskami Nympheion, Potamion. W: Herbich J. (red.) Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 — podręcznik metodyczny. Ministerstwo Środowiska, Warszawa. T.2: 59-71.	Informacje o roślinności oczek i starorzeczy	aktualne informacje dotyczące charakterystyki siedliska, ekologii, potencjalnych zagrożeń i monitoringu.	Publikacja
8	Kucharski L., Perzanowska J. 2004. 6510 Niżowe i górskie łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arhhenatherion elatioris</i>). W: Herbich J. (red.) Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 — podręcznik metodyczny. Ministerstwo Środowiska, Warszawa. T.3: 192-211.	Informacje o łąkach rajgrasowych siedliska 6510.	aktualne informacje dotyczące charakterystyki siedliska, ekologii, potencjalnych zagrożeń i monitoringu.	Publikacja
9	Latour J. Garszyński R., Sywula T. 1966. Badania nad solniskami śródlądowymi Polski. Badania Fizjograficzne nad Polską Zachodnią 18: 7-65.	Informacje o słonych źródłach i faunie w dolinie rzeki Zgłowiączki	archiwalna	Publikacja
10	Mróz W. 2004. 6430 Ziołorośla górskie (<i>Adenostylon alliariae</i>) i ziołorośla nadrzeczne (<i>Convolvuletalia sepium</i>). W: Herbich J. (red.) Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 — podręcznik metodyczny. Minister-	Informacje o florze i zespołach ziołorośli.	aktualne informacje dotyczące charakterystyki siedliska, ekologii, potencjalnych zagrożeń i monitoringu.	Publikacja

		stwo Środowiska, Warszawa. T.3: 177-184.			
11		Nienartowicz A., Piernik A. 2004b. 1340* Śródlądowe słone łąki, pastwiska i szuwary (<i>Glauco-Puccinellietalia</i> , część — zbiorowiska śródlądowe). W: Herbich J. (red.) Siedliska morskie i przybrzeżne, nadmorskie i śródlądowe solniska i wydmy. Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 — podręcznik metodyczny. Ministerstwo Środowiska, Warszawa. T. 1: 97-119.	Informacje o florze i zespołach roślinności halofilnej	aktualne; ogólna charakterystyka siedliska *1340 (Śródlądowe słone łąki, pastwiska i szuwary)	Publikacja
12		Nienartowicz A., Warot L. 2001. Ochrona halofitów na Kujawach a zrównoważony rozwój. Przegl. Przyr. 12: 205-214.	Informacje o ochronie siedlisk zasolonych	aktualne	Publikacja
13		Perzanowska J., Kujawa-Pawlaczyk J. 2004. 6210* Murawy kserotermiczne (<i>Festuco brometea</i> i ciepłolubne murawy z <i>Asplenion septentrionalis-Festucion pallescentis</i>). W: Herbich J. (red.) Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 — podręcznik metodyczny. Ministerstwo Środowiska, Warszawa. T.3: 117-139.	Informacje o florze i zespołach muraw kserotermicznych	aktualne informacje dotyczące charakterystyki siedliska, ekologii, potencjalnych zagrożeń i monitoringu.	Publikacja
14		Piernik A. 2003a. Inland halophilous vegetation as indicator of soil salinity. <i>Basic and Applied Ecology</i> 4: 525-536.	Informacje o indykacyjnych właściwościach słonorośli w kontekście monitoringu zmian w środowisku	aktualne	Publikacja
15		Piernik A. 2005. Vegetation-environment relations on inland saline habitats in Central Poland. <i>Phytocoenologia</i> 35: 19-37.	Informacje o florze i zespołach słonorośli na Kujawach (w tym w Zgłowiączce)	aktualne	Publikacja
16		Piernik A., Hulisz P. 2011. Soil-plant relations in inland natural	Informacje o roślinności słonolubnej na terenach naturalnie	aktualne	Publikacja

		and anthropogenic saline habitats. <i>The European Journal of Plant Science and Biotechnology</i> 5: 37-43.	zasolonych (w tym w Zgłowiączce) i różnicach w stosunku do terenów przemysłowych		
17		Piernik A., Hulisz P., Nienartowicz A. 2005. Wpływ użytkowania na wartość ekologiczną śródłądowych łąk halofilnych. <i>Zesz. Probl. Post. Nauk Rol.</i> 507: 415-423.	Informacje o wpływie użytkowania na stan zachowania słonych łąk (w tym w Zgłowiączce)	aktualne	Publikacja
18		Piernik A., Nienartowicz A., Hulisz P. 2006. Inland saline habitats in Poland and their protection. In: Czyż H. (ed.). <i>Salt grasslands and coastal meadows</i> , AR Szczecin: 31-37.	Informacje o stanie ochrony halofitów w Polsce (w tym w Zgłowiączce)	aktualne	Publikacja
19		Przystalski A. 1997. Świat zwierząt. W: Bagdziński S. L. (red.), <i>Środowisko przyrodnicze województwa wrocławskiego</i> . Wrocławskie Towarzystwo Naukowe, 134-161.	Informacje o faunie w obszarze	aktualne	Publikacja
20		Przystalski A. 2004. Kręgowce województwa kujawsko-pomorskiego. W: Dąbrowski M, Deja-Leszczyńska K., Machnikowski M., Smoleński P. (red.) <i>Raport o stanie przyrody województwa kujawsko-pomorskiego</i>	Informacje o faunie w obszarze	aktualne	Publikacja
21		Przystalski A., Kasprzyk K. 1997. Kręgowce — Vertebrata. W: Rutkowski L. (red.) <i>Czerwona lista roślin i zwierząt Pomorza i Kujaw</i> . Acta Univ. N. Copernici, Biol., Nauki Mat.-Przyr. 53: 25-32.	Informacje o faunie w obszarze	aktualne	Publikacja
22		Rybacki M., Maciantowicz M. 2006. Ochrona żółwia błotnego, traszki grzebieniastej i kumaka nizinnego. <i>Wyd. Klubu Przyrod-</i>	Informacje o faunie w obszarze	aktualne	Publikacja

		ników, Świebodzin.			
23		Warot L., Nienartowicz A., Załuski T. 2001. System informacji o występowaniu halofitów na Kujawach. W: Nienartowicz A., Kunz M. (red) GIS i teledetekcja w badaniach struktury i funkcjonowania krajobrazu. Wyd. UMK, Toruń: 241-249.	Informacje o florze słonolubnej Zgłowiączki	aktualne	Publikacja
24		Warot L., Załuski T., Piernik A., Nienartowicz A, Pisarek R., Grzelka J., Grabowska J. Kunz M. 2001. Różnorodność ekologiczna krajobrazu w dolinie rzeki Zgłowiączki. W: Nienartowicz A., Kunz M. (red.) GIS i teledetekcja w badaniach struktury i funkcjonowania krajobrazu. Wyd. UMK: 215-229.	Informacje o florze słonolubnej Zgłowiączki	aktualne	Publikacja
25		Wilkoń-Michalska J. 1963. Halofity Kujaw. Studia Societatis Scientiarum Torunensis D, Botanica 7: 3-122.	Informacje o florze słonolubnej Zgłowiączki	archiwalne	Publikacja
26		Wilkoń-Michalska J. 1971. Szata roślinna Kujaw. Przewodnik florystyczny. Tow. Nauk. w Toruniu. Prace popularnonaukowe 14.	Informacje o florze słonolubnej Zgłowiączki	archiwalne	Publikacja
27		Wilkoń-Michalska J. 1986. Tendencje rozwojowe i ochrona halofitów w Polsce. Acta Universitatis Lodzensis B: 123-129.	Informacje o problemach ochrony halofitów w Polsce	aktualne	Publikacja
28		Załuski T. 1995. Materiały do flory Kujaw. Acta Univ. N. Copernici, Biol. 48: 185-189.	Informacje o florze słonolubnej Zgłowiączki	aktualne	Publikacja
30		Załuski T. 1997. Flora. W: Bagdziński S.L. (red.) Środowisko przyrodnicze w województwie wrocławskim. Wrocławskie Tow. Nauk., Wrocławek, 113-117.	Informacje o florze słonolubnej Doliny Zgłowiączki	aktualne	Publikacja

	Materiały niepublikowane <i>Należy podać autora / właściciela informacji, rok, tytuł opracowania</i>	Grabowska J. 1995. Struktura roślinności i wykorzystanie energii słonecznej w dolinie Zgłowiączki na Kujawach. Praca magisterska, Zakład Ekologii Roślin i Ochrony Przyrody UMK	Informacje o roślinności na łąkach w dolinie Zgłowiączki	aktualne	Manuskrypt Biblioteka UMK
		Pisarek R. 1995. Szata roślinna wybranego odcinka doliny rzeki Zgłowiączki w rejonie wsi Zgłowiączka-Janiszewo. Praca magisterska, Zakład Taksonomii i Geografii Roślin UMK	Informacje o roślinności na łąkach w dolinie Zgłowiączki	aktualne	Manuskrypt Biblioteka UMK
	Plany/programy/strategie/projekty <i>Należy podać tytuł, autora, instytucję, która opracowała dokument, datę wykonania i okres obowiązywania</i>				
	Raporty <i>Prace wykonane przez ekspertów w trakcie prac na Planem</i>	Piernik A., Kamiński D., Stachowiak M. 2011. PLH040037 Słone łąki w Dolinie Zgłowiączki — raport, 2011.	weryfikacja przedmiotów ochronny i ocena stanu ich ochrony; podstawa niniejszego opracowania	bardzo istotna	załącznik nr 3
	Opinie <i>Opinie ekspertów, członków Zespołu Doradztwa Merytorycznego sformułowane w trakcie prac nad Planem</i>	—	—	—	—
	Waloryzacja przyrodnicza (województwa, gminy)	—	—	—	—
	Ekspertyzy przyrodnicze	—	—	—	—

2.2. Ogólna charakterystyka obszaru

(W tej części należy umieścić syntetyczną informację dotyczącą:

— usytuowania obszaru w odniesieniu do jednostek powiązanych z regionalizacją kraju, najlepiej regionalizacji fizyczno-geograficznej wg Kondrackiego (1994),

— usytuowania obszaru w stosunku do regionalizacji geobotanicznych (zalecana regionalizacja wg J. M. Matuszkiewicza z roku 1993),

— geologii i gleb,

— hydrologii,

— struktury krajobrazu

— korytarzy ekologicznych,

— istniejących form ochrony przyrody, w tym sąsiadujących obszarów Natura 2000, jeśli jest to istotne dla obszaru

i innych zagadnień, których wybór zależy od specyfiki obszaru i ich związku z przedmiotami ochrony. Ta część ma wyjaśnić uwarunkowania środowiskowe i krajobrazowe, które wpływają albo zakładamy, że mogą wpływać na realizację naszych celów, powinna więc zawierać element ogólnej oceny ich stanu.).

Obszar Natura 2000 Słone Łąki w Dolinie Zgłowiączki PLH040037 położony jest na terenie gminy Lubraniec w powiecie włocławskim i gminy Topólka w powiecie radziejowskim w województwie kujawsko-pomorskim. Zajmuje powierzchnię 151,9 ha. Zgodnie z regionalizacją fizycznogeograficzną (Kondracki, 2009) obszar znajduje się w obrębie mezoregionu Pojezierza Kujawskiego (315.57). W układzie podziału geobotanicznego (Matuszkiewicz, 2008) obszar znajduje się w Krainie Kujawskiej (B.3), Okręgu Czarnych Kujaw (B.3.1), Podokręgu Lubranieckim (B.3.1.d). Obejmuje fragment doliny rzeki Zgłowiączka w jej środkowym biegu między wschodnią granicą gminy Topólka a miejscowością Zgłowiączka. Oś hydrologiczną obszaru wyznacza rzeka Zgłowiączka. Dolina rzeki jest w wielu miejscach wypełniona torfami niskimi. Miejscami jednak podłoże jest mineralne. W okresie wiosennym i letnim łąki położone na dnie doliny niekiedy są okresowo zalewane.

Cechą szczególną obszaru Natura 2000 jest zasolenie gleb powodowane wysiękami słonych wód towarzyszących cechsztyńskim pokładom soli kamiennej. Wody gruntowe zalegają tutaj na niewielkiej głębokości (0,5 – 1,0 m) i charakteryzują się dość wysokim stopniem mineralizacji — maksymalnie 7,8 g/dm³. Głównymi typami hydrochemicznymi są Cl-Na oraz Cl-Na-Ca. W roztworach glebowych wyraźnie dominuje NaCl. Zasolenie gleb wyrażone jako przewodność nasyconego ekstraktu glebowego (ECe) wynosi 5,1 – 17,9 dS m⁻¹. Zawartość chlorków w poziomach powierzchniowych waha się od 0,10% do 0,85% (m/m). Obecnie źródłem zasolenia są również solanki sączące się z odwiertów wykonanych w przeszłości przez człowieka.

Do najbardziej wartościowych przyrodniczych cech obszaru należy zaliczyć obecność słonych łąk. Mają one znaczenie w skali zarówno regionu, jak i kraju. Siedlisko przyrodnicze 1340* Śródlądowe słone łąki, pastwiska i szuwały (*Glaucopuccinietalia*, część — zbiorowiska śródlądowe) jest tu zróżnicowane na kilka podtypów. Dominują śródlądowe słone łąki ze świbką morską i mlecznikiem nadmorskim (1340-2* *Triglochino-Glaucetum maritimae*). W lokalnych zagłębieniach, w koleinach dróg prowadzących na łąki występują niewielkie płyty muraw z mannica odstającą i muchotrzewem solniskowym (1340-1* *Puccinellio-Spergularietum salinae*). Większe powierzchnie w obniżeniach terenu zajmuje halofilny szuwar z sitowcem nadmorskim (1340-3* *Scirpetum maritimi puccinelliosum*). W partiach położonych nieco wyżej wykształciły się płyty subhalofilnych łąk z kostrzewą trzcinową i pięciornikiem gęsim (1340-4* *Potentillo-Festucetum arundinaceae*). Razem podtypy te tworzą w gradiencie zasolenia i wilgotności unikalną mozaikę o zróżnicowanej strukturze i składzie gatunkowym.

Występowanie słonych łąk zwiększa różnorodność i heterogeniczność rolniczego krajobrazu Kujaw. W ich obrębie występuje grupa rzadkich halofilnych gatunków roślin, takich jak: łoboda oszczepowata w odmianie solnej (*Atriplex prostrata* ssp. *prostrata* var. *salina*), mlecznik nadmorski (*Glaux maritima*), mannica odstająca (*Puccinellia distans*), muchotrzew solniskowy (*Spergularia salina*), świbka morska (*Triglochin maritimum*), koniczyna rozdęta (*Trifolium fragiferum*), komonica wąskolistna (*Lotus tenuis*) i inne.

Słone łąki są siedliskiem półnaturalnym, którego utrzymanie wymaga ekstensywnego użytkowania łąkarsko-pasterskiego. Zaniechanie takiej formy presji prowadzi do zarastania słonych łąk przez ekspansywne gatunki szuwarowe, przede wszystkim trzcinę pospolitą (*Phragmites australis*), lub ziołoroślowe. Obserwowane i dokumentowane w latach 90-tych w rejonie Janiszewa duże połacie słonych łąk są obecnie zarośnięte trzciną.

Poza roślinnością halofilną na dnie doliny spotyka się inne wartościowe przyrodniczo siedliska. Są to: łąki trzęślicowe, świeże łąki rajgrasowe, łąki turzycowe z licznym udziałem groszku błotnego (*Lathyrus palustris*), fragmenty muraw kserotermicznych, naturalne i antropogeniczne oczka wodne oraz w różnym stopniu wykształcone łągi jesionowo-olszowe. Na niezasolonych łąkach również spotyka się rzadkie składniki flory regionu i kraju, wśród nich: goździk pyszny (*Dianthus superbus*), pełnik europejski (*Trollius europaeus*) i groszek błotny (*Lathyrus palustris*). Spośród płazów występuje tu kumak nizinny (1188 *Bombina bombina*).

2.3. Struktura własności i użytkowania gruntów

(Dane użytkowania i pokrycia terenu z programu CORINE Land Cover 2006).

Typ użytków gruntowych	Typ własności	Powierzchnia użytków (ha)	% udział powierzchni w obszarze
Lasy	Skarb Państwa	121,48	79,97
	Własność komunalna		
	Własność prywatna		
	Inne		
Grunty orne		30,43	20,03

Uwaga! Dane te należy także przekazać w warstwie informacyjnej systemów informacji przestrzennej GIS w nieprzetworzonej formie otrzymanej ze źródła referencyjnego (np. PODGiK).

2.4. Zagospodarowanie terenu i działalność człowieka

(Tabela wymaga uszczegółowienia w odniesieniu do przedmiotów ochrony, np. kiedy ochroną objęte są siedliska nieleśne (łąki i murawy) należy doprecyzować informację biorąc pod uwagę strukturę pakietów programu rolnośrodowiskowego).

Typ użytków gruntowych	Typ własności	Powierzchnia objęta dopłatami UE (ha)	Rodzaj dopłaty, działania, priorytetu, programu
Lasy	lasy państwowe	według jednostek wdrażających	według jednostek wdrażających
	lasy komunalne		
	lasy prywatne		
	inne		
Sady			
Trwałe użytki zielone			
Wody			
Tereny zadrzewione lub zakrzewione			
Inne			

2.5. Istniejące i projektowane plany / programy / projekty zagospodarowania przestrzennego

(W tej części należy podać informację o przyjętych, wdrażanych i projektowanych planach / programach / projektach, które mogą mieć wpływ na przedmioty ochrony. Przez „Tytuł opracowania” należy rozumieć pełną nazwę, nr aktu prawnego, organ ustanawiający / wydający, a w przypadku aktów publikowanych, także miejsce publikacji, nr i poz.).

Lp.	Tytuł opracowania	Instytucja odpowiedzialna za przygotowanie planu / programu / wdrażanie projektu <i>(Podać instytucje oraz wskazać, czy została przeprowadzona strategiczna ocena oddziaływania na środowisko)</i>	Ustalenia planu / programu / projektu mogące mieć wpływ na przedmioty ochrony	Przedmioty ochrony objęte wpływem opracowania	Ustalenia dotyczące działań minimalizujących lub kompensujących ¹
1.	Plan rozwoju lokalnego miasta i gminy Lubraniec (Uchwała nr XVI/108/2008 Rady Miejskiej w Lubrańcu z dnia 27 marca 2008)	Burmistrz Miasta i Gminy Lubraniec	brak	brak	brak
2.	Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Lubraniec — w opracowaniu (Uchwała Nr XXVI/175/2017 z dnia 30 marca 2017 r. w sprawie aktualności „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego Gminy Lubraniec”)	Burmistrz Miasta i Gminy Lubraniec	brak	brak	brak
3.	Program Ochrony Środowiska Gminy i Miasta Lubraniec na lata 2004 – 2011	Burmistrz Miasta i Gminy Lubraniec	brak	brak	brak

¹ Jeżeli przeprowadzona została ocena strategiczna, to należy opisać działania minimalizujące lub kompensujące.

² Załączyć PDF decyzji środowiskowych.

Uwaga! Dane te należy także przekazać w warstwie informacyjnej systemów informacji przestrzennej GIS zgodnie z wymaganiami opisanymi w pkt. 13.

2.6. Informacja o przedmiotach ochrony objętych planem zadań ochronnych i zakresie prac terenowych — dane zweryfikowane

Lp.	Przedmiot ochrony	Ocena ogólna ¹	Powierzchnia (ha)	Liczba stanowisk	Rozmieszczenie w obszarze ²	Stopień rozpoznania	Zakres prac terenowych uzupełniających ³ Uzasadnienie do wyłączenia z prac terenowych
1.	1340* Śródlądowe słone łąki, pastwiska i szuwały (<i>Glaucopuccinietalia</i> , część — zbiorowiska śródlądowe)	B	5,31	5	5F22: obr. ew. Czajno, dz. ew. 121/3, 121/4; (pow. 0,19 ha) 66D9: obr. ew. Janiszewo, dz. ew. 30, 82; (pow. 0,93 ha) 85E8: obr. ew. Janiszewo, dz. ew. 21, 29, 82; (pow. 1,25 ha) 8AA9: obr. ew. Miłżynek, dz. ew. 44/2, 58/2; obr. ew. Janiszewo, dz. ew. 54/4, 53, 52; (pow. 1,60 ha) 12E6: obr. ew. Sarnowo, dz. ew. 197, 198, 199, 200; (pow. 1,34 ha)	dobry	17.05.2011, 16.06.2011, 24.08.2011, 21.09.2011 Identyfikacja i kartowanie płatów siedliska. Ocena stanu ochrony siedliska na czterech transektach (w tym dwa w obrębie płata 85E8), zgodnie z metodyką PMS GIOŚ (Piernik, 2010).
2.	3150 Starorzeczca i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nymphaeion</i> , <i>Potamion</i>	D	1,20	4	7F79: obr. ew. Janiszewo, dz. ew. 20, 21; (pow. 0,10 ha) 5181: obr. ew. Janiszewo, dz. ew. 30; (pow. 0,05 ha) 9A62: obr. ew. Janiszewo, dz. ew. 33, 35/2, 36/2; (pow. 0,63 ha) E1E6: obr. ew. Czajno, dz. ew. 121/4; (pow. 0,42 ha)	dobry	17.05.2011, 16.06.2011, 24.08.2011, 21.09.2011 Identyfikacja i kartowanie płatów siedliska. Ocena stanu ochrony siedliska na trzech transektach, zgodnie z metodyką PMS GIOŚ (Wilk-Woźniak et al., 2012).
3.	6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>)	D	1,01	1	A128: obr. ew. Sarnowo: dz. ew. 197, 200, 199, 198; (pow.: 1,01 ha)	dobry	17.05.2011, 16.06.2011, 24.08.2011, 21.09.2011 Identyfikacja i kartowanie płatów siedliska. Ocena stanu ochrony siedliska na jednym transekcie, zgodnie z metodyką PMS GIOŚ (Michalska-Hejduk, Kopeć, 2012).

4.	6430 Ziołorośla górskie (<i>Adenosty-lion alliariae</i>) i ziołorośla nad-rzeczne (<i>Convolvuletalia se-pium</i>)	D	—	3	5247 : obr. ew. Milżynek: dz. ew. 44/1; występo-wanie punktowe 1FC0 : obr. ew. Sarnowo, dz. ew. 199; występowanie punktowe AB36 : obr. ew. Sarnowo, dz. ew. 200; występowanie punktowe	dobry	17.05.2011, 16.06.2011, 24.08.2011, 21.09.2011 Identyfikacja i kartowanie płatów siedliska. Ocena stanu ochrony siedliska na jednym transek-cie, zgodnie z metodyką PMS GIOŚ (Mróz, Świerkosz, Kozak, 2012).
5.	6510 Nizowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)	D	0,76	2	9DA5 : obr. ew. Sarnowo: dz. ew. 200; (pow.: 0,41 ha) B68B : obr. ew. Milży-nek: dz. ew. 44/1, 45/2; (pow.: 0,35 ha)	dobry	17.05.2011, 16.06.2011, 24.08.2011, 21.09.2011 Identyfikacja i kartowanie płatów siedliska. Ocena stanu ochrony siedliska na dwóch transek-tach, zgodnie z metodyką PMS GIOŚ (Korzeniak, 2012).
6.	7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk	D	0,55	1	BB54 : obr. ew. Janisze-wo: dz. ew. 18, 16, 15, 17	dobry	17.05.2011, 16.06.2011, 24.08.2011, 21.09.2011 Identyfikacja i kartowanie płatów siedliska. Ocena stanu ochrony siedliska na jednym transek-cie, zgodnie z metodyką PMS GIOŚ (Koczur, 2012).
7.	91E0* Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (<i>Ficario-Ulmetum</i>)	C	31,88	12	63EA : obr. ew. Dęby Janiszewskie, dz. ew. 60, 65, 66, 69, 72; (pow. 1,75 ha) 6CFF : obr. ew. Dęby Janiszewskie, dz. ew. 78, 80; (pow. 0,08 ha) 4F5F : obr. ew. Dęby Janiszewskie, dz. ew. 88, 96, 97, 98, 125, 100, 103, 104, 105, 108; (pow. 4,59 ha) 0271 : obr. ew. Janisze-wo, dz. ew. 3, 4, 55; (pow. 1,40 ha) A66C : obr. ew. Janisze-wo, dz. ew. 5, 8/2, 7, 9, 10, 11; (pow. 5,54 ha) 08D7 : obr. ew. Janisze-wo, dz. ew. 11, 12, 14,	dobry	17.05.2011, 16.06.2011, 24.08.2011, 21.09.2011 Identyfikacja i kartowanie płatów siedliska. Ocena stanu ochrony siedliska na trzech transek-tach, zgodnie z metodyką PMS GIOŚ (Pawlaczyk, 2012).

					<p>15; (pow. 3,76 ha) 371B: obr. ew. Dęby Janiszewskie, dz. ew. 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 118, 119, 120, 121, 122/1, 122/2, 123; obr. ew. Czajno, dz. ew. 124/4; (pow. 7,88 ha) 7113: obr. ew. Janiszewo, dz. ew. 41; (pow. 0,41 ha) D9F5: obr. ew. Czajno, dz. ew. 121/4; (pow. 0,58 ha) 8743: obr. ew. Czajno, dz. ew. 121/4; (pow. 1,79 ha) 8B1E: obr. ew. Milżynek, dz. ew. 44/1, 45/2, 44/2, 49, 53, 54; obr. ew. Janiszewo, dz. ew. 54/4; (pow. 2,71 ha) 8A12: obr. ew. Czajno, dz. ew. 120, 124/3, 124/4; (pow. 1,39 ha)</p>		
8.	1188 Kumak nizinny <i>Bombina bombina</i>	C	—	2	<p>3EF2: obr. ew. Janiszewo: dz. ew. 36/2 82CF: obr. ew. Czajno: dz. ew. 121/4</p>	dobry	<p>11.05.2011, 23.08.2011 Identyfikacja i kartowanie stanowisk gatunku. Ocena stanu ochrony siedliska na dwóch stanowiskach, zgodnie z metodyką PMS GIOŚ (Mazgajska, Rybacki, 2012).</p>

¹ A, B, C zweryfikowane

² Numery działek ewidencyjnych. Najlepiej załączyć wydruk mapy z poligonami i ewidencją gruntów.

³ Ogółem zakres, liczba punktów pomiarowych, terminy wykonania prac, w tym: uzupełnienie wiedzy o rozmieszczeniu, ocena stanu ochrony, zagrożenia. Wyniki prac terenowych uwzględnić również w pkt. 2.1.

Uwaga! Dane te należy także przekazać w warstwie informacyjnej systemów informacji przestrzennej GIS zgodnie z wymaganiami opisanymi w pkt. 13. W części opisowej (pkt 2.6.1, 2.6.2 i 2.6.3) należy dokonać analizy uzyskanych wyników.

2.6.1. Typy siedlisk przyrodniczych

(W tej części opis poszczególnych typów siedlisk objętych Planem według schematu — kod i nazwa typu siedliska, krótka charakterystyka (w jak największym stopniu oparta na danych dotyczących opracowywanego obszaru), ogólny stan zachowania siedliska w sieci Natura 2000 na podstawie wyników raportowania i monitoringu – dane GIOŚ, ranga w obszarze, stan zachowania w obszarze, zagrożenia. Wskazane jest zamieszczenie zdjęć poszczególnych siedlisk).

1340* Śródlądowe słone łąki, pastwiska i szuwary (*Glauco-Puccinietalia*, część — zbiorowiska śródlądowe)

Siedlisko w Polsce unikalne, którego egzystencja jest zależna od stałego zasilania słonymi wodami oraz ekstensywnego użytkowania pastwiskowego lub kośnego. Występuje na Kujawach, w Dolinie Warty, na Poniidziu, w Kołobrzegu, okolicach Kamienia Pomorskiego, Krakowie i na Podkarpaciu. Sumaryczna powierzchnia na wszystkich stanowiskach naturalnych nie przekracza 300 ha, z czego ponad 60% znajduje się na Kujawach (w okolicach Szubina i w Dolinie Zgłowiączki).

Według raportu z monitoringu przyrodniczego realizowanego w latach 2007 – 2012 w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska (GIOŚ, 2012) stan zachowania siedliska w Polsce jest niezadowolający (U1), a to przede wszystkim z powodu zaniechania użytkowania i w jego następstwie ekspansji trzciny pospolitej oraz krzewów.

W obszarze odnaleziono następujące podtypy siedliska:

1340-1* murawy z mannica odstającą i muchotrzewem solniskowym *Puccinellio-Spergularietum salinae*

1340-2* śródlądowe słone łąki ze świbką morską i mlecznikiem nadmorskim *Triglochino-Glaucetum maritimae*

1340-3* halofilny szuwar z sitowcem nadmorskim *Scirpetum maritimi puccinellietosum*

1340-4* subhalofilne łąki z kostrzewą trzcinową i pięciornikiem gęsim *Potentillo-Festucetum arundinaceae*

Dominuje podtyp siedliska 1340-2 *Triglochino-Glaucetum maritimae*. W lokalnych zagłębieniach, koleinach dróg prowadzących na łąki, występują niewielkie płaty muraw z mannica odstającą i muchotrzewem solniskowym *Puccinellio-Spergularietum salinae* (podtyp 1340-1). Większe powierzchnie w podmokłych obniżeniach zajmuje halofilny szuwar z sitowcem nadmorskim *Scirpetum maritimi puccinellietosum* (podtyp 1340-3). W partiach położonych nieco wyżej wykształcają się płaty subhalofilnych łąk z kostrzewą trzcinową i pięciornikiem gęsim *Potentillo-Festucetum arundinaceae* (podtyp 1340-4). Razem podtypy te tworzą unikalną mozaikę o zróżnicowanej strukturze i składzie gatunkowym zależnych od gradientu zasolenia i wilgotności. Gatunki charakterystyczne: **loboda oszczepowata odmiana solniskowa *Atriplex prostrata* ssp. *prostrata* var. *salina*, świbka morska *Triglochin maritimum*, mlecznik nadmorski *Glaux maritima*, sitowiec nadmorski *Bolboschoenus maritimus*, mannica odstająca *Puccinellia distans*, muchotrzew solniskowy *Spergularia salina*, sitowiec nadmorski *Bolboschoenus maritimus*, oczeret *Tabernaemontana Schoenoplectus Tabernaemontani*, zagorzalek późny *Odontites serotina*, kostrzewa trzcinowa *Festuca arundinacea*, pięciornik gęsi *Potentilla anserina*, turzyca nibylisia *Carex cuprina*, oman łąkowy *Inula britannica*, koniczyna rozdęta *Trifolium fragiferum*, komonica waskolistna *Lotus tenuis*, turzyca odległokłosa *Carex distans*. W miejscach wyłączonych z użytkowania obserwuje się całkowitą degradację siedliska — dominację trzciny pospolitej *Phragmites australis* i prawie zupełny brak słonorośli. Siedlisko wymaga użytkowania pod wypas albo kośnego. Reprezentatywność: B**

Względna powierzchnia B

Stan zachowania — dobry (B)

Stopień zachowania struktury — dobry

Dla 70% powierzchni płatów w obszarze stopień zachowania struktury oceniono jako dobry ze względu na stosunkowo niski udział gatunków halofilnych. Najlepiej zachowane płaty reprezentują podtyp *Triglochino-Glaucetum maritimae*. Na stan siedliska pozytywnie wpływa mały udział zakrzewień oraz brak gatunków obcych. Gatunki ekspansywne roślin zielnych, głównie trzcina pospolita, liczniej występuje tylko w jednym płacie.

Stopień zachowania funkcji — średnie z dobrymi perspektywami.

Procesy sukcesyjne zachodzące w okresowo nieużytkowanych płatach nie są intensywne. Dotyczą niewielkiego odsetka powierzchni łąk.

Możliwość renaturyzacji — trudna, ale możliwa w wyniku działań z zakresu ochrony czynnej, przy średnim nakładzie środków; warunkiem powodzenia jest zapewnienie stałego dopływu solanki oraz ekstensywne użytkowanie kośno-pastwiskowe.

Ocena ogólna: B

Na ocenę największy wpływ ma dobre zachowanie struktury oraz możliwe, przy średnim nakładzie środków, utrzymanie i renaturyzacja płatów siedliska.

3150 Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nymphaeion*, *Potamion*

Siedlisko w obszarze występuje jako podtyp 3150-2 Eutroficzne starorzeczka i drobne zbiorniki wodne. Charakteryzuje się obecnością takich gatunków, jak: **rogatek sztywny *Ceratophyllum demersum*, żabiściek pływający *Hydrocharis morsus-ranae*, spirodela wielokorzeniowa *Spirodela polyrhiza*, rzęsa trójrowkowa *Lemna trisulca*, rzęsa drobna *Lemna minor***. Wykształcone jest w dość ubogiej postaci i nie reprezentuje szczególnie cennej charakterystycznej kombinacji gatunków. W obrębie jednego fragmentu starorzeczka stwierdzono zasilanie solanką, o czym świadczy wysoka wartość przewodnictwa (EC 13,2 dSm⁻¹).

Uwaga! Cześć zbiorników wodnych obecnych w obszarze Natura 2000 jest antropogeniczna (torfianki) i nie kwalifikuje się do zaliczenia do tego siedliska.

Na podstawie wyników wizji terenowej przeprowadzonej w roku 2011 reprezentatywność siedliska oceniono na D, zatem siedlisko nie powinno być przedmiotem ochrony w obszarze Natura 2000.

6210 Murawy kserotermiczne (*Festuco-Brometea*)

Podczas weryfikacyjnych prac terenowych płatów siedliska w obszarze Natura 2000 nie odnaleziono. Brak jest również danych potwierdzających występowanie siedliska w przeszłości. Siedlisko należy usunąć z SDF.

6410 Zmienneowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*)

W obszarze stwierdzono tylko jeden płat siedliska w podtypie 6410-1 Łąki olszewnikowo-trzęślicowe *Selino carvifoliae-Molinietum*. Gatunki charakterystyczne występujące w siedlisku: goździk pyszny *Dianthus superbus*, **przytulia północna *Galium boreale*, trzęślica modra *Molinia caerulea***, wiazowka bulwkowa *Filipendula vulgaris*, **śmialek darniowy *Deschampsia caespitosa*, trzęślica modra *Molinia caerulea*, turzycza pospolita *Carex nigra*, wakrota zwyczajna *Hydrocotyle vulgaris***.

Siedlisko jest stosunkowo dobrze zachowane, użytkowane ekstensywnie jako łąka kośna. Sąsiaduje z płatami siedlisk 1340 i 6510. Utrzymanie płatu siedliska w obszarze Natura 2000 jest pewne pod warunkiem zachowania użytkowania kośnego.

Znikoma powierzchnia siedliska w porównaniu z zasobem krajowym w granicach bioregionu kontynentalnego wyklucza możliwość uznania siedliska za przedmiot ochrony w obszarze Natura 2000.

6430 Ziolorośla górskie *Adenostyion alliariae* i ziolorośla nadrzeczne *Convolvuletalia sepium*

Siedlisko w obszarze Natura 2000 występuje w podtypie 6430-3 Niżowe, nadrzeczne zbiorowiska okrajkowe. Jego niewielkie wstęgi stwierdzono na skrajach łągów jesionowo-olszowych. Gatunki charakterystyczne dla tego podtypu siedliska to: kielisznik zaroślowy *Calystegia sepium*, pokrzywa zwyczajna *Urtica dioica*, przytulia czepna *Galium aparine*, bluszczyk kurdybanek *Glechoma hederacea*, chmiel zwyczajny *Humulus lupulus*. Zachowanie siedliska w obszarze Natura 2000 jest pewne, jednak niska reprezentatywność (D) i mała powierzchnia nie kwalifikują go do uznania za przedmiot ochrony.

6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*)

Stwierdzono jeden podtyp tego siedliska: 6510-1 Łąka rajgrasowa. Występuje w dwóch małych płatach — w obrębie miejsca po starym grodzisku we wsi Zgłowiączka oraz w górnej części biegu rzeki Zgłowiączka. Wykształcone jest w zubożalej postaci (stopień reprezentatywności D). Gatunki charakterystyczne siedliska w obszarze to: **rajgras wyniosły *Arrhenatherum elatius*, kupkówka pospolita, *Dactylis glomerata*, krwawnik pospolity *Achillea millefolium*, przytulia pospolita *Galium mollugo*, wiechlina łąkowa *Poa pratensis*, śmialek darniowy *Deschampsia caespitosa*, turzycza pospolita *Carex nigra*, kłosówka welnista *Holcus lanatus***. Inne odnalezione cenne składniki flory to: kocanki piaskowe *Helichrysum arenarium*,

ślazówka turyngska *Lavatera thuringiaca*. Zachowanie siedliska jest pewne pod warunkiem użytkowania pod wypas lub jako łąka kośna. Niski stopień reprezentatywności (ocena D) i mała powierzchnia względem zasobu krajowego zwalniają z obowiązku uznania tego siedliska za przedmiot ochrony w obszarze Natura 2000.

7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk

W obszarze występuje podtyp siedliska 7230-3 Torfowiska źródłiskowe i przepływowo Polski północnej. Stwierdzono występowanie tylko jednego płatu. Jest on wykształcony w postaci ubogiej (reprezentatywność D). Spośród gatunków charakterystycznych występowały: **turzyca prosovata** *Carex panicea*, kukułka (stopłamek) krwista *Dactylorhiza incarnata*, **bobrek trojlistkowy** *Menyanthes trifoliata*, dziewięciornik błotny *Parnassia palustris*. Mszaki: **Campylium stellatum*. Gatunki, które dominowały to: turzyca zastrzona *Carex acuta*, ostrożeń błotny *Cirsium palustre*, mietlica rozlogowa *Agrostis stolonifera*, przytulia błotna *Galium palustre*. Zachowanie siedliska jest pewne przy utrzymaniu użytkowania kośnego. Z uwagi na niską reprezentatywność (ocena D) siedlisko nie powinien być przedmiotem ochrony w obszarze Natura 2000.

91E0* Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe

Łęgi w obszarze reprezentują podtyp 91E0-3* Nizowy Łęg jesionowo-olszowy *Fraxino-Alnetum*. Charakteryzują się stosunkowo bardzo młodym drzewostanem — w większości 20-30 lat i brakiem martwego drewna. W drzewostanach zróżnicowanych wiekowo nie stwierdzono drzew powyżej 100 lat. Gatunki charakterystyczne tego podtypu siedliska w obszarze to: **olsza czarna** *Alnus glutinosa*, **jesion wyniosły** *Fraxinus excelsior*, **pokrzywa zwyczajna** *Urtica dioica*, **wierzba krucha** *Salix fragilis*, **kielisznik zaroślowy** *Calystegia sepium*, **przytulia lepczyca** *Galium aparine*, **mozga trzcinowata** *Phalaris arundinacea*, **żywokost lekarski** *Symphytum officinale*, **bluszczyk kurdybanek** *Glechoma hederacea*, gwiazdnica gajowa *Stellaria nemorum*, czartawa pospolita *Circaea lutetiana*. W siedlisku dominowały gatunki typowe dla łęgu. Stwierdzano albo brak dominacji facjalnej lub (w kilku płatach) dominację *Urtica dioica*. W monitorowanych powierzchniach nie było widocznych śladów zniszczenia runa i gleby związanych z pozyskiwaniem drewna. Przy utrzymaniu obecnych niewielkich oddziaływań ze strony człowieka zachowanie siedliska jest pewne. Nie ma potrzeby wykonywania zabiegów ochronnych z zakresu ochrony czynnej. Reprezentatywność: C — siedlisko w fazie juvenilnej, o niedostatecznie wykształconej strukturze i funkcjach (wiek drzewostanu nie przekracza 30 lat).

Względna powierzchnia C

Stan zachowania — C

Stopień zachowania struktury — zły

Stopień zachowania funkcji — średni z dobrymi perspektywami.

Ocena ogólna: C

W Polsce powierzchnia zajęta przez siedlisko szacowana jest na około 150 tys. ha, a w obszarze Natura 2000 wynosi tylko 34,32 ha, czyli 0,02% zasobu krajowego. Stan zachowania siedliska w polskiej części bioregionu kontynentalnego oceniony w ramach monitoringu przyrodniczego PMS GIOŚ za lata 2007 – 2012 jest zły (U2).

2.6.2. Gatunki roślin i ich siedliska występujące na terenie obszaru

(W tej części opis poszczególnych gatunków roślin objętych Planem według schematu — kod i nazwa gatunku, krótka charakterystyka, ogólny stan zachowania gatunku w sieci Natura 2000 na podstawie wyników raportowania i monitoringu – dane GIOŚ, stan zachowania stanowisk w obszarze, zagrożenia. Wskazane jest zamieszczenie zdjęć poszczególnych gatunków na zajmowanych przez nie stanowiskach).

Brak

2.6.2. Gatunki zwierząt i ich siedliska występujące na terenie obszaru

(W tej części opis poszczególnych gatunków zwierząt objętych Planem według schematu — kod i nazwa gatunku, krótka charakterystyka, ogólny stan zachowania gatunku w sieci Natura 2000 na podstawie wyników raportowania i monitoringu – dane GIOŚ, stan zachowania stanowisk i siedlisk gatunku w obszarze, zagrożenia. Wskazane jest zamieszczenie zdjęć poszczególnych gatunków na zajmowanych przez nie stanowiskach).

1188 Kumak nizinny *Bombina bombina*

W obrębie obszaru Natura 2000 obecność kumaka nizinnego stwierdzono na dwóch stanowiskach w rejonie wsi Janiszewo. Kumak w obszarze występuje mało licznie (na monitorowanych stanowiskach kilkanaście okazów). Istotne jest jednak to, że znajdujące się w obrębie obszaru drobne zbiorniki wodne są w skali lokalnej miejscem rozrodu — rezerwuarem tych płazów.

Moduł B

3. Stan ochrony przedmiotów ochrony objętych Planem

(Ocena stanu ochrony poszczególnych przedmiotów ochrony w obszarze należy opracować według poniższego zestawienia. Stan ochrony zasobów siedlisk i gatunków występujących w obszarze powinien być wyrażony kryteriami i wskaźnikami przyjętymi dla danego siedliska i gatunku, zgodnie z metodykami stosowanymi w monitoringu przyrodniczym GIOŚ. W części opisowej, w kolumnie „Uwagi”, należy uzasadnić wybór stanowisk w wizji terenowej oraz dokonać analizy uzyskanych wyników).

Przedmioty ochrony objęte Planem										
Siedliska przyrodnicze										
Lp.	Siedliska przyrodnicze	Kod Natura 2000	Stanowisko (cztery końcowe znaki kodu GUID)	Parametry stanu	Wskaźniki (wskaźniki kardynalne pogrubiono)	Ocena stanu ochrony na podstawie dostępnych danych (skala ocen: FV, U1, U2, XX)	Ocena stanu ochrony po weryfikacji (skala ocen: FV, U1, U2, XX)	Ocena stanu ochrony stanowiska (skala ocen: FV, U1, U2, XX)	Ogólna cena stanu ochrony (skala ocen: FV, U1, U2, XX)	Uwagi
1.	Śródładowe słone łąki, pastwiska i szuwary (<i>Glauco-Puccinietalia</i> , część — zbiorowiska śródładowe)	1340*	8AA9: obr. ew. Milżynek, dz. ew. 44/2, 58/2; obr. ew. Janiszewo, dz. ew. 54/4, 53, 52; (pow. 1,60 ha)	Powierzchnia siedliska		—	U2	U2	U2	Egzystencja siedliska warunkowana jest stałym dopływem solanki gwarantującym zasolenie gleb oraz użytkowaniem jako łąki kośne lub pastwiska. Po zaprzestaniu użytkowania bardzo szybko dochodzi do zarastania trzcina pospolitą <i>Phragmites australis</i> , w związku z czym, w celu zachowania siedliska, należy prowadzić wypas lub koszenie z wywozem biomasy. Koszenie ogranicza oddziaływanie konkuren-
				Struktura i funkcje	Ogólnie, w tym:	—	U2			
					udział procentowy siedliska na transekcje	—	FV			
					gatunki charakterystyczne	—	U1			
					gatunki dominujące	—	U2			
obce gatunki inwazyjne	—	FV								

					rodzime gatunki ekspansywne roślin zielnych	—	U2		cyjnie silniejszych gatunków wieloletnich względem słabszych światłolubnych halofitów. Koszenie powinno odbywać się ręcznie lub lekkim sprzętem, gdyż siedlisko występuje w dolinie rzeki na terenie trudnodostępnym dla cięższych maszyn rolniczych. Wywożenie skoszonej biomasy jest niezbędne, gdyż obumarła, rozkładająca się ściółka znacząco ogranicza możliwości kiełkowania i rozwoju słonorośli. W chwili obecnej na łąkach widać ślady zwierząt kopytnych (sarny, dziki), co sprzyja zachowaniu siedliska. Skutkiem ewentualnego wypasu będzie tworzenie wolnych przestrzeni w miejscach rozrywania darni racicami, co umożliwi jednorocznym gatunkom halofitów (np. <i>Spergularia salina</i>) kiełkowanie i rozwój. W przypadku braku wypasu, w celu rozerwania darni i umożliwienia halofitom rozprzestrzeniania się (zwiększenia udziału w strukturze fitocenozy), zaleca się
					ekspansja krzewów i podrostu drzew	—	FV		
					struktura przestrzenna płatów siedliska	—	U2		
					zasilanie wodami słonymi	—	FV		
				Perspektywy ochrony		—	U1		
				Powierzchnia siedliska		—	U1		
2.	Śródlądowe słone łąki, pastwiska i szuwary (<i>Glauco-Puccinietalia</i> , część — zbiorowiska śródlądowe)	1340*	5F22: obr. ew. Czajno, dz. ew. 121/3, 121/4; (pow. 0,19 ha)	Struktura i funkcje	Ogólnie, w tym:	—	U1	U1	
					udział procentowy siedliska na transekcje	—	FV		
					gatunki charakterystyczne	—	U1		
					gatunki dominujące	—	U1		
					obce gatunki inwazyjne	—	FV		
					rodzime gatunki ekspansywne roślin zielnych	—	U1		
					ekspansja krzewów i podrostu drzew	—	FV		

					struktura przestrzenna płatów siedliska	—	FV			<p>bronowanie płatów siedliska lekką broną co trzy lata. Dodatkowo warunkiem istnienia siedliska jest zasilanie wodami słonymi. W związku z tym wszelkie ingerencje i zmiany stosunków wodnych są nieporządne. Słone łąki występują na glebach torfowych i ewentualne wycinanie torfu bezpośrednio może niszczyć powierzchnię siedliska. Naturalnym czynnikiem, który może zmieniać stan zasilania wodami słonymi jest zmiana aktywności słonych źródeł.</p>
					zasilanie wodami słonymi	—	FV			
				Perspektywy ochrony		—	FV			
				Powierzchnia siedliska		—	FV			
				Struktura i funkcje	Ogólnie, w tym:	—	U1	U1		
					udział procentowy siedliska na transekcje	—	FV			
					gatunki charakterystyczne	—	FV			
					gatunki dominujące	—	FV			
					obce gatunki inwazyjne	—	FV			
					rodzime gatunki ekspansywne roślin zielnych	—	U1			
					ekspansja krzewów i podrostu drzew	—	FV			
					struktura przestrzenna płatów siedliska	—	FV			
				zasilanie wodami słonymi	—	FV				
3.	Śródlądowe słone łąki, pastwiska i szuwary (<i>Glauco-Puccinietalia</i> , część — zbiorowiska śródlądowe)	1340*	85E8: obr. ew. Janiszewo, dz. ew. 21, 29, 82; (pow. 1,25 ha)							

				Perspektywy ochrony	—	FV				
4.	Śródlądowe słone łąki, pastwiska i szuwary (<i>Glauco-Puccinietalia</i> , część — zbiorowiska śródlądowe)	1340*	66D9: obr. ew. Janiszewo, dz. ew. 30, 82; (pow. 0,93 ha) 12E6: obr. ew. Sarnowo, dz. ew. 197, 198, 199, 200; (pow. 1,34 ha)	Powierzchnia siedliska	—	XX	XX			
				Struktura i funkcje	—	XX				
5.	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe	91E0*	08D7 obr. ew. Janiszewo: dz. ew. 13, 11, 14, 15	Powierzchnia siedliska	—	FV	U2	U2	Siedlisko związane jest z doliną rzeki Zgłowiączki i bezpośrednim oddziaływaniem płynących wód rzecznych. W związku z tym wszelkie regulacje cieków, zmiany stosunków wodnych, piętrzenie wód ma niekorzystny wpływ na rozwój siedliska. Z uwagi na niski wiek drzewostanu (około 30 lat) siedlisko jest w fazie juvenilnej, w stadium formowania się. Z tego powodu przebiegające w jego obrębie procesy są bardzo dynamiczne, a fizjonomia siedliska bardzo szybko się zmienia. Zachowaniu siedliska sprzyja ekstensywna, tradycyjna gospodarka	
				Struktura i funkcje	Ogólnie, w tym:	—				U2
					gatunki charakterystyczne	—				U1
					gatunki dominujące	—				FV
					gatunki obce geograficznie w drzewostanie	—				FV
					inwazyjne gatunki obce w podszycie i w runie	—				FV
					ekspansywne gatunki rodzime (apofity) w runie	—				FV
					martwe drewno	—				U2
					martwe drewno wielkowiedmiarowe (leżące lub stojące > 3m długości i > 50 cm średnicy)	—				U2
naturalność koryta rzeczno (stosowań tylko, jeżeli	—	—								

					występowanie łągu jest związane z ciekami)					leśna — rębnie stopniowe z wydłużonym okresem odnowienia. W tej chwili siedlisko użytkowane jest ekstensywnie przez prywatnych właścicieli i takie użytkowanie powinno zostać zachowane. Niewskazane jest gospodarowanie metodą zębów zupełnych, które uniemożliwia rozwój zróżnicowanego wiekowo drzewostanu z obecnością martwego drewna. W warunkach braku ingerencji człowieka i jeśli zostaną zachowane warunki siedliska lasy tego typu są trwałe i odnawiają się spontanicznie. Nie ma potrzeby określania zadań ochronnych z zakresu ochrony czynnej.
					reżim wodny (w tym rytm zalewów, jeśli występują)	—	—			
					wiek drzewostanu	—	U2			
					pionowa struktura roślinności	—	U2			
					naturalne odnowienie drzewostanu	—	U1			
					zniszczenia runa i gleby związane z pozyskaniem drewna	—	FV			
					inne zniekształcenia	—	FV			
					stan kluczowych dla różnorodności biologicznej gatunków lokalnie typowych dla siedliska (wskaźnik fakultatywny, stosować tylko, gdy są odpowiednie dane)	—	XX			
					Perspektywy ochrony	—	FV			
					Powierzchnia siedliska	—	FV			
					Ogólnie, w tym:	—	U2			
					gatunki charakterystyczne	—	U1			
					gatunki dominujące	—	U1			
					gatunki obce geograficznie w drzewostanie	—	FV			
					inwazyjne gatunki obce w podszybie i w runie	—	FV			
6.	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe	91E0*	A66C obr. ew. Janiszewo: dz. ew. 42218, 9, 11, 5, 7, 10	Struktura i funkcje			U2			

				ekspansywne gatunki rodzime (apofity) w runie	—	U1	
				martwe drewno	—	U2	
				martwe drewno wielkowymiarowe (leżące lub stojące > 3m długości i > 50 cm średnicy)	—	U2	
				naturalność koryta rzecznoego (stosowań tylko, jeżeli występowanie łęgu jest związane z ciekami)	—	—	
				reżim wodny (w tym rytm zalewów, jeśli występują)	—	—	
				wiek drzewostanu	—	U2	
				pionowa struktura roślinności	—	U2	
				naturalne odnowienie drzewostanu	—	U1	
				zniszczenia runa i gleby związane z pozyskaniem drewna	—	FV	
				inne zniekształcenia	—	FV	
				stan kluczowych dla różnorodności biologicznej gatunków lokalnie typowych dla siedliska (wskaźnik fakultatywny, stosować tylko, gdy są odpowiednie dane)	—	XX	
				Perspektywy ochrony	—	FV	
7.	Łęgi wierzbowe, topolowe,	91E0*	7113	Powierzchnia siedliska	—	FV	U2

	olszowe i jesionowe		obr. ew. Janiszewo: dz. ew. 41	Struktura i funkcje	Ogólnie, w tym:	—	U2			
					gatunki charakterystyczne	—	FV			
					gatunki dominujące	—	FV			
					gatunki obce geograficznie w drzewostanie	—	FV			
					inwazyjne gatunki obce w podszycie i w runie	—	FV			
					ekspansywne gatunki rodzime (apofity) w runie	—	FV			
					martwe drewno	—	U2			
					martwe drewno wielkowymiarowe (leżące lub stojące > 3m długości i > 50 cm średnicy)	—	U2			
					naturalność koryta rzecznego (stosowań tylko, jeżeli występowanie łęgu jest związane z ciekami)	—	FV			
					reżim wodny (w tym rytm zalewów, jeśli występują)	—	XX			
					wiek drzewostanu	—	U1			
					pionowa struktura roślinności	—	FV			
					naturalne odnowienie drzewostanu	—	U1			
					zniszczenia runa i gleby związane z pozyskaniem drewna	—	FV			

					inne zniekształcenia	—	Fv			
					stan kluczowych dla różnorodności biologicznej gatunków lokalnie typowych dla siedliska (wskaźnik fakultatywny, stosować tylko, gdy są odpowiednie dane)	—	XX			
				Perspektywy ochrony		—	U2			
8.	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe	91E0*	63EA: obr. ew. Dęby Janiszewskie, dz. ew. 60, 65, 66, 69, 72 6CFF: obr. ew. Dęby Janiszewskie, dz. ew. 78, 80 4F5F: obr. ew. Dęby Janiszewskie, dz. ew. 88, 96, 97, 98, 125, 100, 103, 104, 105, 108 0271: obr. ew. Janiszewo, dz. ew. 3, 4, 55 371B: obr. ew. Dęby Janiszewskie, dz. ew. 109, 110,	Powierzchnia siedliska		XX				
				Struktura i funkcje		XX	XX	XX		

			111, 112, 113, 114, 115, 118, 119, 120, 121, 122/1, 122/2, 123; obr. ew. Czajno, dz. ew. 124/4 D9F5 : obr. ew. Czajno, dz. ew. 121/4 8743 : obr. ew. Czajno, dz. ew. 121/4 8B1E : obr. ew. Milży- nek, dz. ew. 44/1, 45/2, 44/2, 49, 53, 54; obr. ew. Jani- szewo, dz. ew. 54/4 8A12 : obr. ew. Czajno, dz. ew. 120, 124/3, 124/4							
9.	Kumak nizinny <i>Bombina bombina</i>	1188		Populacja	osobniki dorosłe	—	na pozio- mie stano- wiska nie ocenia się	FV	FV	
					osobniki młodocia- ne	—				
					larwy	—				
					jaja	—				
			3EF2 obr. ew. Janiszewo: dz. ew. 36/2	Siedlisko	Ogólnie, w tym	—	FV			
udział szuwaru w powierzchni zbior- nika	—	1								

10.					wysokość roślinności szuwarowej	—	1		
					roślinność zanurzona i pływająca (bez szuwaru)	—	0,5		
					nachylenie brzegów zbiornika	—	1		
					zacienienie zbiornika	—	1		
					obecność pływaczki	—	0		
					obecność ryb	—	1		
					bariery wokół brzegów zbiornika	—	1		
					zabudowa otoczenia zbiornika	—	1		
					inne zbiorniki wodne w promieniu 500 m	—	1		
					droga asfaltowa	—	1		
				Perspektywy ochrony		—	FV		
				82CF obr. ew. Czajno: dz. ew. 121/4	Populacja	osobniki dorosłe	—	na poziomie stanowiska nie ocenia się	
						osobniki młodociane	—		
						larwy	—		
						jaja	—		
					Siedlisko	Ogólnie, w tym	—	FV	
						udział szuwaru w powierzchni zbiornika	—	1	
						wysokość roślinności szuwarowej	—	1	
						roślinność zanurzona i pływająca (bez szuwaru)	—	1	
nachylenie brzegów zbiornika	—	1							
zacienienie zbiornika	—	1							
obecność pływaczki	—	0							

					obecność ryb	—	1			
					bariery wokół brzegów zbiornika	—	1			
					zabudowa otoczenia zbiornika	—	1			
					inne zbiorniki wodne w promieniu 500 m	—	1			
					droga asfaltowa	—	1			
					Perspektywy ochrony	—	FV			

Uwaga! Dane te należy także przekazać w warstwie informacyjnej systemów informacji przestrzennej GIS zgodnie z wymaganiami opisanymi w pkt. 13.

4. Analiza zagrożeń

(W tej części należy zidentyfikować główne zagrożenia istniejące i potencjalne w odniesieniu do przedmiotów ochrony. Wskazane jest opracowanie schematu pokazującego związki przyczynowo-skutkowe pomiędzy stanem zachowania przedmiotów ochrony a zagrożeniami. Przy opracowywaniu listy zagrożeń należy posłużyć się kodami zagrożeń z SDF. W części opisowej należy opisać i uzasadnić wskazane zagrożenia).

Lp.	Przedmiot ochrony	Numer stanowiska (cztery końcowe znaki kodu GUID)	Zagrożenia		Opis zagrożeń
			istniejące	potencjalne	
1.	1340* Śródłądowe słone łąki, pastwiska i szuwary (<i>Glaucopuccinietalia</i> , część — zbiorowiska śródłądowe)	8AA9: obr. ew. Janiszewo: dz. ew. 53, 19815, 52; obr. ew. Miłzynek: dz. ew. 21217, 16103, 54, 16103	A03.03 Zaniechanie / brak koszenia A04.03 Zarzucenie pasterstwa, brak wypasu I02 Problematyczne gatunki rodzime K02.01 Zmiana składu gatunkowego (sukcesja)		Podstawowym istniejącym zagrożeniem dla siedliska jest zaniechanie użytkowania łąkowego — kośnego lub pastwiskowego. Następstwem tego zagrożenia jest ekspansja problematycznych gatunków rodzimych (przede wszystkim trzciny pospolitej <i>Phragmites australis</i>), a następnie wkraczanie krzewów i innych roślin zielnych (proces sukcesji).
				A03.01 Intensywne koszenie lub intensyfikacja J02 Spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych K01 Abiotyczne (powolne) procesy naturalne K02.02 Nagromadzenie materii organicznej	Podejmowanie prób intensyfikowania użytkowania (podorywanie, herbicydowanie, nawożenie, podsiew traw), może spowodować uszkodzenie lub zniszczenie siedliska. Warunkiem utrzymania płatów siedliska jest stałe zasilanie słonymi wodami i utrzymanie ich wysokiego poziomu. Zmiana stosunków wodnych może być powodem zaburzenia struktury siedliska objawiającej się ustępowaniem halofitów. Naturalnym czynnikiem, który może zmieniać stan zasilania wodami słonymi warunkującymi egzystencję siedliska jest zmiana aktywności słonych źródeł. Zalegające w postaci wojłoku rozkładająca się biomasa obumarłe części roślin ograniczają możliwości kiełkowania słonorośli przyczyniając się do degradacji siedliska. Do jego utrzymania niezbędne jest usuwanie gromadzącej się biomasy poza obręb płatów. Wskazane jest również rozrywanie tworzącej się darni przy użyciu lekkiej brony (zabieg ten zwiększy szanse rozwoju słonorośli). Halofity

					są roślinami światłolubnymi, jednorocznymi, które do rozprzestrzeniania się potrzebują przestrzeni wolnej od innych roślin i nagromadzonej materii organicznej w postaci wojłoku. Z tego powodu zalecaną formą utrzymania siedliska jest wypas, a w przypadku jego braku zaleca się usuwanie zalegającej materii organicznej poprzez grabienie, a następnie rozrywanie darni zabiegiem bronowania lekką broną.
			X. Brak zagrożeń i nacisków		Nie stwierdzono negatywnych oddziaływań na płaty siedliska. Siedlisko użytkowane jest kośnie, co ma pozytywny wpływ na jego stan ochrony.
		12E6: obr. ew. Sarnowo: dz. ew. 197, 200, 199, 198 85E8: obr. ew. Janiszewo: dz. ew. 20, 82, 24, 21, 29 66D9: obr. ew. Czajno: dz. ew. 125; obr. ew. Janiszewo: dz. ew. 82, 24, 30 5F22: obr. ew. Czajno: dz. ew. 121/3, 121/4; obr. ew. Janiszewo: dz. ew. 46		A03.01 Intensywne koszenie lub intensyfikacja A03.03 Zaniechanie / brak koszenia C01.03 Wydobywanie torfu I02 Problematyczne gatunki rodzime K02.01 Zmiana składu gatunkowego (sukcesja) J02 Spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych K01 Abiotyczne (powolne) procesy naturalne K02.02 Nagromadzenie materii organicznej	Podejmowanie prób intensyfikowania użytkowania (podorywanie, herbicydowanie, nawożenie, podsiew traw), może spowodować uszkodzenie lub zniszczenie siedliska. Potencjalnym zagrożeniem dla siedliska jest zaniechanie użytkowania łąkowego — kośnego lub pastwiskowego. Następstwem tego zagrożenia jest ekspansja problematycznych gatunków rodzimych (przede wszystkim trzciny pospolitej <i>Phragmites australis</i>), a następnie wkraczanie krzewów i innych roślin zielnych (proces sukcesji). W obrębie obszaru Natura 2000 są dawne torfianki, co świadczy o wydobywaniu w przeszłości torfu. Możliwość powrotu do tych praktyk stwarza potencjalne zagrożenie dla płatów słonych łąk. Warunkiem utrzymania płatów siedliska jest stałe zasilanie słonymi wodami i utrzymanie ich wysokiego poziomu. Zmiana stosunków wodnych może być powodem zaburzenia struktury siedliska objawiającej się ustępowa-

					<p>niem halofitów.</p> <p>Naturalnym czynnikiem, który może zmieniać stan zasilania wodami słonymi warunkującymi egzystencję siedliska jest zmiana aktywności słonych źródeł</p> <p>Halofity są roślinami światłolubnymi, jedno-rocznymi, które do rozprzestrzeniania się potrzebują przestrzeni wolnej od innych roślin i nagromadzonej materii organicznej w postaci wołłoku. Z tego powodu zalecaną formą utrzymania siedliska jest wypas, a w przypadku jego braku zaleca się usuwanie zalegającej materii organicznej poprzez grabienie, a następnie rozrywanie darni zabiegiem bronowania lekką broną.</p>
2.	91E0* Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (<i>Ficario-Ulmetum</i>)	<p>6CFF: obr. ew. Dęby Janiszewskie: dz. ew. 80, 78</p> <p>63EA: obr. ew. Dęby Janiszewskie dz. ew. 65, 63, 60, 72, 69, 66</p> <p>4F5F: obr. ew. Dęby Janiszewskie: dz. ew. 96, 98, 125, 104, 105, 88, 100, 60, 108, 97, 103;</p> <p>obr. ew. Janiszewo: dz. ew. 4, 24, 55</p> <p>0271: obr. ew. Janiszewo: dz. ew. 4, 55, 3</p> <p>A66C: obr. ew. Janiszewo: dz. ew. 42218, 9, 11, 5, 7, 10</p> <p>371B: obr. ew. Czajno: dz. ew. 125, 124/4; obr. ew. Dęby Janiszewskie:</p>	<p>I02 Problematyczne gatunki rodzime</p>	<p>B02 Gospodarka leśna i plantacyjna; użytkowanie lasów i plantacji</p> <p>J02 Spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych</p>	<p>Istotnym zagrożeniem dla siedliska, szczególnie w juvenilnej fazie jego rozwoju jest nadmierna ekspansja rodzimych gatunków roślin zielnych prowadząca do wytwarzania się niemal jednogatunkowych asocjacji. W odniesieniu do łęgów w obszarze Natura 2000 takim ekspansywnym gatunkiem jest pokrzywa zwyczajna (<i>Urtica dioica</i>), co też świadczy o nadmiernym zasilaniu płatów siedliska azotem pochodzącym z sąsiadujących pól uprawnych.</p> <p>Potencjalnym zagrożeniem dla siedliska w obszarze Natura 2000 jest niewłaściwie prowadzona gospodarka leśna, szczególnie stosowanie rębni zupełnej oraz usuwanie martwego drewna.</p> <p>Egzystencja łęgowych lasów dębowo-wiązowo-jesionowych zależna jest od okresowych zalewów. Możliwa ingerencja w obecne stosunki wodne eliminująca lub ograniczająca występowanie zalewów jest dużym zagrożeniem dla siedliska.</p>

		<p>dz. ew. 123, 121, 117, 114, 120, 122/2, 119, 122/1, 118, 112, 115, 133, 110, 113, 109, 111; obr. ew. Janiszewo: dz. ew. 24, 41 08D7: obr. ew. Janiszewo: dz. ew. 13, 11, 14, 15 7113: obr. ew. Janiszewo: dz. ew. 41 8A12: obr. ew. Czajno: dz. ew. 124/4, 120, 124/3 8743: obr. ew. Czajno: dz. ew. 121/4; obr. ew. Janiszewo: dz. ew. 46 8B1E: obr. ew. Janiszewo: dz. ew. 19815; obr. ew. Milżynek: dz. ew. 21217, 16103, 49, 53, 16072, 54, 16469 D9F5: obr. ew. Czajno: dz. ew. 121/4 8B1E: obr. ew. Milżynek: dz. ew. 16103</p>			
3.	Kumak nizinny <i>Bombina bombina</i>	<p>3EF2: obr. ew. Janiszewo: dz. ew. 36/2 82CF: obr. ew. Czajno: dz. ew. 121/4</p>	X. Brak zagrożeń i nacisków		Nie stwierdzono zagrożeń i nacisków mogących wpłynąć na stan ochrony gatunku w obszarze Natura 2000.
				X. Brak zagrożeń i nacisków	

Uwaga! Dane te należy także przekazać w warstwie informacyjnej systemów informacji przestrzennej GIS zgodnie z wymaganiami opisanymi w pkt. 13.

5. Cele działań ochronnych

Lp.	Przedmiot ochrony (kod i nazwa przedmiotu ochrony)	Stan ochrony (skala ocen: FV, U1, U2, XX)	Cele działań ochronnych	Perspektywa osiągnięcia właściwego stanu ochrony ¹
1.	1340* Śródłądowe słone łąki, pastwiska i szuwary (<i>Glauco-Puccinietalia</i> , część — zbiorowiska śródłądowe)	U2	Utrzymanie siedliska na sumarycznej powierzchni około 7 ha. Polepszenie stanu ochrony siedliska z oceny ogólnej U2 na U1 w zakresie parametru struktury i funkcji (wskaźnik: rodzime gatunki ekspansywne roślin zielnych)	Poprawa stanu ochrony siedliska w perspektywie czasowej obowiązywania planu zadań ochronnych jest możliwa pod warunkiem podjęcia działań ochronnych z zakresu ochrony czynnej (użytkowanie kośne lub pastwiskowe; zahamowanie ekspansji i redukcja populacji trzciny pospolitej <i>Phragmites australis</i>).
2.	91E0* Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (<i>Ficario-Ulmetum</i>)	U2	Utrzymanie płatów siedliska na łącznej powierzchni 34,3 ha	Z uwagi na to, że siedlisko w obszarze Natura 2000 występuje w fazie juvenilnej (wiek drzewostanu około 30 lat) polepszenie obecnego stanu ochrony w perspektywie czasowej obowiązywania planu zadań ochronnych nie jest możliwe.
3.	1188 Kumak nizinny <i>Bombina bombina</i>	FV	Utrzymanie siedlisk gatunku w stanie niepogorszonym.	Stan siedlisk gatunku w obszarze Natura 2000 jest właściwy.

¹ Należy określić realny termin osiągnięcia wyznaczonego celu oraz wskazać cele, dla których realizacji wymagane będzie sporządzenie 20-letniego planu ochrony. W części opisowej należy opisać i uzasadnić przyjęte cele.

Moduł C

6. Ustalenie działań ochronnych

(Działania ochronne należy opracować dla poszczególnych przedmiotów ochrony w odniesieniu do wskaźników przyjętych w ogólnopolskim monitoringu siedliska lub gatunku, zagrożeń — tab. 4 i sformułowanych celów ochrony — tab. 5).

Lp.	Przedmiot ochrony (kod i nazwa)	Działania ochronne							
		Numer	Nazwa zadania ¹	Zakres prac ²	Miejsce realizacji ³	Termin wykonania ⁴	Szacunkowe koszty ⁵ (w tys. zł)	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie	
1.	1340* Śródładowe słone łąki, pastwiska i szuwały (<i>Glauco-Puccinietalia</i> , część — zbiorowiska śródładowe)	1A	Działania związane z ochroną czynną⁶						
		1A1	Koszenie lub ekstensywny wypas (zadanie obligatoryjne)	Zachowanie siedlisk przyrodniczych położonych na trwałych użytkach zielonych. Ekstensywne użytkowanie kośne lub kośno -pastwiskowe łąk (Koszenie: — zamiast wypasu, raz w roku, nie wcześniej niż od połowy czerwca, z możliwością pozostawienia runa bez skoszenia raz na 5 lat, Wypas: — obsada zwierząt od 0,5 do 1DJP/ha)	obr. ew. Sarnowo: dz. ew. 197, 200, 199, 198 obr. ew. Janiszewo: dz. ew. 20, 82, 24, 21, 29	Działanie coroczne, od roku zatwierdzenia pzo	350	Właściciele, zarządcy lub użytkownicy działek na podstawie podjętego zobowiązania.	
		1A2	Koszenie lub ekstensywny wypas (zadanie fakultatywne)	Koszenie: — nie wcześniej niż 2 tygodnie po ustąpieniu wód, — wysokość koszenia 5 — 15 cm, — usunięcie biomasy w terminie do 2 tygodni (z wyjątkiem uzasadnionych przypadków) po pokosie, — technika koszenia: w sposób niszczący struktury roślinności i gleby, zakaz koszenia okrężnego od zewnątrz do wewnątrz działki — rezygnacja z nawożenia azotem. Wypas: — w przypadku licznego występowania trzciny należy stosować wypas	obr. ew. Czajno: dz. ew. 125; obr. ew. Janiszewo: dz. ew. 82, 24, 30 obr. ew. Czajno: dz. ew. 121/3, 121/4; obr. ew. Janiszewo: dz. ew. 46 obr. ew. Janiszewo: dz. ew. 53, 19815, 52; obr. ew. Miłzynek: dz. ew.				

				kwaterowy, który powinien zacząć się od kwater z dużym udziałem trzciny i stopniowo przechodzić na typowe słonawy.	21217, 16103, 54, 16103			
		1A3	Redukcja populacji trzciny pospolitej <i>Phragmites arundinacea</i>	Wykaszenie trzciny pospolitej (w przypadku braku ekstensywnego wypasu)	obr. ew. Janiszewo: dz. ew. 53, 19815, 52; obr. ew. Miłzynek: dz. ew. 21217, 16103, 54, 16103	Dwukrotnie w ciągu roku: wiosną przed kwitnieniem i w drugiej połowie sierpnia, do czasu trwałego wyeliminowania trzciny z płatów słonych łąk	50	
		1B	Działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania⁷					
		1B1	Nie planuje się					
		1C	Działania dotyczące monitoringu realizacji działań ochronnych					
			Nie planuje się					
		1D	Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie					
		1D1	Nie planuje się działań zmierzających do uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiocie ochrony					
		2A	Działania związane z ochroną czynną					
		2A1	Nie planuje się działań związanych z ochroną czynną					
		2B	Działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania					
2.	91E0* Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (<i>Ficario-Ulmetum</i>)	2B1	Ekstensywna gospodarka leśna	<p>Prowadzenie gospodarki leśnej z uwzględnieniem następujących zasad:</p> <ul style="list-style-type: none"> — gospodarowanie rębniami złożonymi o przedłużonym okresie odnowienia, — w przypadku obecności w drzewostanie jesionu, wiązu, dębu, w miarę możliwości zachować udział tych gatunków także w odnowie- 	<p>obr. ew. Dęby Janiszewskie: dz. ew. 80, 78</p> <p>obr. ew. Dęby Janiszewskie dz. ew. 65, 63, 60, 72, 69, 66</p> <p>obr. ew. Dęby</p>	przez cały okres obowiązywania pzo	działanie bezkosztowe	Właściciele, zarządcy lub użytkownicy działek

				<p>niach, — eliminowanie gatunków obcych w drzewostanie i warstwie krzewów, — tolerować lokalne zabagnianie się z naturalnych przyczyn</p>	<p>Janiszewskie: dz. ew. 96, 98, 125, 104, 105, 88, 100, 60, 108, 97, 103; obr. ew. Janiszewo: dz. ew. 4, 24, 55</p> <p>obr. ew. Janiszewo: dz. ew. 4, 55, 3</p> <p>obr. ew. Janiszewo: dz. ew. 42218, 9, 11, 5, 7, 10</p> <p>obr. ew. Czajno: dz. ew. 125, 124/4; obr. ew. Dęby Janiszewskie: dz. ew. 123, 121, 117, 114, 120, 122/2, 119, 122/1, 118, 112, 115, 133, 110, 113, 109, 111; obr. ew. Janiszewo: dz. ew. 24, 41</p> <p>obr. ew. Janiszewo: dz. ew. 13, 11, 14, 15</p> <p>obr. ew. Janiszewo: dz. ew. 41</p>			
--	--	--	--	--	--	--	--	--

					obr. ew. Czajno: dz. ew. 124/4, 120, 124/3			
					obr. ew. Czajno: dz. ew. 121/4; obr. ew. Jani- szewo: dz. ew. 46			
					obr. ew. Jani- szewo: dz. ew. 19815; obr. ew. Milżynek: dz. ew. 21217, 16103, 49, 53, 16072, 54, 16469			
					obr. ew. Czajno: dz. ew. 121/4			
					obr. ew. Milży- nek: dz. ew. 16103			
		2C	Działania dotyczące monitoringu realizacji działań ochronnych					
		2C1		Nie planuje się działań dotyczących monitoringu realizacji działań ochronnych				
		2D	Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie					
		2D1		Nie planuje się działań zmierzających do uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiocie ochrony				
3.	1188 Kumak nizinny <i>Bombina bombina</i>	3A	Działania związane z ochroną czynną					
		3A1		Nie planuje się działań związanych z ochroną czynną				
		3B	Działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania					
		3B1		Nie planuje się działań związanych z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania				

		3C	Działania dotyczące monitoringu realizacji działań ochronnych					
		3C1		Nie planuje się działań dotyczących monitoringu realizacji działań ochronnych				
		3D	Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie					
		3D1		Nie planuje się działań zmierzających do uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiocie ochrony				

¹ Podać nazwę działania.

² Zamieścić szczegółowy opis działania (między innymi techniczne uwarunkowania realizacji, terminy i częstotliwość wykonywania w skali roku z uwzględnieniem aspektów fenologicznych związanych z ekologią przedmiotów ochrony. Działania należy opisać kierując się potrzebą osiągnięcia właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony, dążąc do uzyskania wartości wskaźników przyjętych w ogólnopolskim monitoringu siedlisk i gatunków. Należy jednak przy tym wziąć pod uwagę lokalną specyfikę siedliska lub populacji, w odniesieniu do której uzyskanie właściwych wartości wskaźników nie zawsze będzie możliwe lub pożądane.

³ Wskazać miejsce realizacji działania z dokładnością do działki ewidencyjnej lub wydzielenia leśnego.

⁴ Podać rok rozpoczęcia realizacji działania oraz określić, co ile lat powinno być wykonywane.

⁵ Zamieścić kalkulację kosztów z uwzględnieniem danych wyjściowych.

^{6,7} Przy planowaniu działań ochronnych na terenie gospodarstwa rolnego należy podzielić je na obligatoryjne i fakultatywne, zgodnie z §3 pkt 6 lit. a rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. nr 34 poz. 186 z późn. zm.).

W części opisowej należy opisać i uzasadnić planowane działania ochronne.

Uwaga! Dane te należy także przekazać w warstwie informacyjnej systemów informacji przestrzennej GIS zgodnie z wymaganiami opisanymi w pkt. 13.

7. Ustalenie działań w zakresie monitoringu stanu ochrony przedmiotów ochrony

Lp.	Przedmiot ochrony (kod i nazwa)	Cel działań ochronnych ¹	Parametr ²	Wskaźnik ²	Zakres prac monitoringowych	Terminy / częstotliwość	Miejsce ³	Podmiot odpowiedzialny	Szacowany koszt (tys. zł)
1	1340* Śródładowe słone łąki, pastwiska i szuwały (<i>Glauco-Puccinietalia</i> , część — zbiorowiska śródładowe)	Utrzymanie siedliska w stanie nieporoższonym na sumarycznej powierzchni około 7 ha. Polepszenie stanu siedliska z oceny ogólnej U2 na U1 w zakresie parametru	Wszystkie parametry, zgodnie z metodyką PMŚ GIOŚ (Piernik, 2010)	Przynajmniej wskaźniki kardynalne	Ocena powierzchni płatów siedliska oraz przynajmniej kardynalnych wskaźników określających strukturę i funkcje.	Co trzy lata, po raz pierwszy w roku zatwierdzenia pzo.	N 52°30'20,8" E 18°47'07,2" N 52°30'15,8" E 18°46'57,9" N 52°30'04,7" E 18°46'36,8" N 52°30'03,4" E 18°46'31,3"	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy	6

		struktury i funkcji (wskaźnik: rodzime gatunki ekspansywne roślin zielnych)							
2	91E0* Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (<i>Ficario-Ulmetum</i>)	Utrzymanie płatów siedliska w stanie nie pogorszonym na łącznej powierzchni 34,3 ha	Wszystkie parametry, zgodnie z metodyką PMŚ GIOŚ (Pawłaczyk, 2013)	Przynajmniej wskaźniki kardynalne	Ocena powierzchni płatów siedliska oraz przynajmniej kardynalnych wskaźników określających strukturę i funkcje.	Co pięć lat, po raz pierwszy w roku zatwierdzenia pzo.	N 52°29'48,3" E 18°46'19,4" N 52°29'46,0" E 18°46'09,8" N 52°30'43,7" E 18°46'51,9"	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy	6
3.	1188 Kumak nizinny <i>Bombina bombina</i>	Utrzymanie siedlisk gatunku w stanie nie pogorszonym.	Wszystkie parametry, zgodnie z metodyką PMŚ GIOŚ (Mazgajska, Rybacki, 2012)	Wszystkie wskaźniki	Ocena stanu siedlisk gatunku	Co pięć lat, po raz pierwszy w roku zatwierdzenia pzo.	N 52°30'34,3" E 18°46'49,7" N 52°29'56,4" E 18°46'32,8"	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy	4

¹ Cele działań ochronnych z tab. 5.

² Zgodnie z metodyką PMŚ GIOŚ.

³ Określenie współrzędnych geograficznych WGS84 stałych miejsc wykonywania badań monitoringowych.

W części opisowej należy opisać i uzasadnić planowane działania w zakresie monitoringu stanu ochrony przedmiotów ochrony.

8. Wskazania do dokumentów planistycznych

Jeżeli w trakcie opracowywania planu zidentyfikowane zostaną wskazania do obowiązujących opracowań planistycznych, to należy je umieścić w poniższym zestawieniu.

Lp.	Dokumentacja planistyczna ¹	Wskazania do zmian w dokumentach planistycznych niezbędne do utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000 ² (art. 28 ust. 10 pkt 5 ustawy o ochronie przyrody)
1.	Brak	Nie ma potrzeby modyfikowania zapisów w obowiązujących dokumentach planistycznych.

¹ Dane z tab. w pkt. 2.5.

² Wskazania powinny wynikać z analizy zapisów w tab. 2.5, 4 i 5.

9. Przesłanki do sporządzenia planu ochrony

W tej części dokumentacji Planu należy uzasadnić potrzebę sporządzenia planu ochrony (dla części lub całości obszaru) i konkretnie wymienić powodu takiego wskazania odnosząc je do konkretnych części obszaru, przedmiotów ochrony lub okoliczności, które przemawiają za unormowaniem zagadnień wchodzących w zakres planu ochrony, a nie mieszczących się w zakresie planu zadań ochronnych (pkt 5). Należy określić końcowy termin opracowania planu ochrony.

Nie ma potrzeby sporządzenia planu ochrony dla obszaru Natura 2000 Słone Łąki w Dolinie Zgłowiączki PLH040037

10. Projekt weryfikacji SDF obszaru i jego granic

W odniesieniu do SDF

Załączyć do dokumentacji propozycję zmienionego SDF według Instrukcji wypełniania SDF przekazanej przez Zamawiającego (załącznik nr 4)

Lp.	Zapis SDF	Proponowany zapis SDF	Uzasadnienie do zmiany ¹
1.	Pkt 3.1. 6210 — 0,23; M; D	6210 — x; G	Nie potwierdzono obecności siedliska 6210 Murawy kserotermiczne (<i>Festuco-Brometea</i> i ciepłolubne murawy z <i>Asplenion septentrionalis Festucion pallentis</i>) w obszarze podczas inwentaryzacji terenowej wykonanej w 2011 r. Brak jest również danych potwierdzających występowanie siedliska w przeszłości. Proponuje się jego usunięcie go z SDF.
	1340* — 2,46; M; A C B A	1340 x — 5,31; G; B B B B	W wyniku weryfikacji terenowej uściślono powierzchnie płatów siedlisk przyrodniczych i oceny stanu ich zachowania. Różnica w powierzchni siedliska wynika z braku pierwotnych danych dotyczących powierzchni siedliska w obszarze (błąd naukowy). Ponadto ocena stanu siedliska była zawyżona.
	3150 — 1,73; M; D	3150 — 1,20; G; D	Dane dotyczące siedliska zweryfikowano na podstawie inwentaryzacji terenowej wykonanej w 2011 r.
	6410 — 0,35; M; B C C C	6410 — 1,01; G; D	Dane dotyczące siedliska zweryfikowano na podstawie inwentaryzacji terenowej wykonanej w 2011 r. Znikoma powierzchnia siedliska w porównaniu z zasobem województwa oraz krajowym w granicach bioregionu kontynentalnego wyklucza możliwość uznania siedliska za przedmiot ochrony w obszarze Natura 2000.
	6430 — 0,3; M; D	6430 — 0,2; G; D	Dane dotyczące siedliska zweryfikowano na podstawie inwentaryzacji terenowej wykonanej w 2011 r.
	6510 — 3,49; M; C C C C	6510 — 0,76; G; D	Dane dotyczące siedliska zweryfikowano na podstawie inwentaryzacji terenowej wykonanej w 2011 r. Siedlisko jest wykształcone jest w zubożalej postaci. Ponadto znikoma powierzchnia

			siedliska w porównaniu z zasobem krajowym w granicach bioregionu kontynentalnego wyklucza możliwość uznania siedliska za przedmiot ochrony w obszarze Natura 2000. Różnica w powierzchni siedliska wynika z braku pierwotnych danych dotyczących powierzchni siedliska w obszarze (błąd naukowy).
	7230 — 0,82; M; C C C C	7230 — 0,55; G; D	Dane dotyczące siedliska zweryfikowano na podstawie inwentaryzacji terenowej wykonanej w 2011 r. Siedlisko wykształcone jest w zubożałej postaci (niska reprezentatywność). Ponadto znikoma powierzchnia siedliska w porównaniu z zasobem krajowym w granicach bioregionu kontynentalnego wyklucza możliwość uznania siedliska za przedmiot ochrony w obszarze Natura 2000.
	91E0 — 15,17; M; C C C C	91E0 — 31,88; G; C C C C	Dane dotyczące siedliska zweryfikowano na podstawie inwentaryzacji terenowej wykonanej w 2011 r. Różnica w powierzchni siedliska wynika z braku pierwotnych danych dotyczących powierzchni siedliska w obszarze (błąd naukowy).
2.	Pkt 4 Opis obszaru (pkt 4.1) oraz jego jakości i znaczenia (pkt 4.2)	Pkt 4.1 Obszar Natura 2000 Słone Łąki w Dolinie Zgłowiączki PLH040037 położony jest na terenie gminy Lubraniec w powiecie włocławskim i gminy Topólka w powiecie radziejowskim w województwie kujawsko-pomorskim. Zajmuje powierzchnię 151,9 ha. Zgodnie z regionalizacją fizycznogeograficzną (Kondracki, 2009) obszar znajduje się w obrębie mezoregionu Pojezierza Kujawskiego (315.57). W układzie podziału geobotanicznego (Matuszkiewicz, 2008) obszar znajduje się w Krainie Kujawskiej (B.3), Okręgu Czarnych Kujaw (B.3.1), Podokręgu Lubranieckim (B.3.1.d). Obejmuje fragment doliny rzeki Zgłowiączka w jej środkowym biegu między wschodnią granicą gminy Topólka a miejscowością Zgłowiączka. Oś hydrologiczną obszaru wyznacza rzeka Zgłowiączka. Dolina rzeki jest w wielu miejscach wypełniona torfami niskimi. Miejscami jednak podłoże jest mineralne. W okresie wiosennym i letnim łąki położone na dnie doliny niekiedy są okresowo	Uściślono i uzupełniono opis obszaru oraz siedlisk przyrodniczych i gatunków obecnych w jego obrębie.

		<p>zalewane.</p> <p>Cechą szczególną obszaru Natura 2000 jest zasolenie gleb powodowane wysiekami słonych wód towarzyszących cechsztyńskim pokładom soli kamiennej. Wody gruntowe zalegają tutaj na niewielkiej głębokości (0,5 – 1,0 m) i charakteryzują się dość wysokim stopniem mineralizacji — maksymalnie 7,8 g/dm³. Głównymi typami hydrochemicznymi są Cl-Na oraz Cl-Na-Ca. W roztworach glebowych wyraźnie dominuje NaCl. Zasolenie gleb wyrażone jako przewodność nasyconego ekstraktu glebowego (ECe) wynosi 5,1 – 17,9 dS m⁻¹. Zawartość chlorków w poziomach powierzchniowych waha się od 0,10% do 0,85% (m/m). Obecnie źródłem zasolenia są również solanki sączące się z odwiertów wykonanych w przeszłości przez człowieka.</p> <p>Do najbardziej wartościowych przyrodniczych cech obszaru należy zaliczyć obecność słonych łąk. Mają one znaczenie w skali zarówno regionu, jak i kraju. Siedlisko przyrodnicze 1340* Śródlądowe słone łąki, pastwiska i szuwary (<i>Glaucopuccinietalia</i>, część — zbiorowiska śródlądowe) jest tu zróżnicowane na kilka podtypów. Dominują śródlądowe słone łąki ze świbką morską i mlecznikiem nadmorskim (1340-2* <i>Triglochino-Glaucetum maritimae</i>). W lokalnych zagłębieniach, w koleinach dróg prowadzących na łąki występują niewielkie płaty muraw z mannicą odstającą i muchotrzewem solniskowym (1340-1* <i>Puccinellio-Spergularietum sali-</i></p>	
--	--	--	--

		<p><i>nae</i>). Większe powierzchnie w obniżeniach terenu zajmuje halofilny szuwar z sitowcem nadmorskim (1340-3* <i>Scirpetum maritimi puccinellietosum</i>). W partiach położonych nieco wyżej wykształciły się płaty subhalofilnych łąk z kostrzewą trzcinową i pięciornikiem gęsim (1340-4* <i>Potentillo-Festucetum arundinaceae</i>). Razem podtypy te tworzą w gradiencie zasolenia i wilgotności unikalną mozaikę o zróżnicowanej strukturze i składzie gatunkowym.</p> <p>Występowanie słonych łąk zwiększa różnorodność i heterogeniczność rolniczego krajobrazu Kujaw. W ich obrębie występuje grupa rzadkich halofilnych gatunków roślin, takich jak: łoboda oszczepowata w odmianie solnej (<i>Atriplex prostrata</i> ssp. <i>prostrata</i> var. <i>salina</i>), mlecznik nadmorski (<i>Glaux maritima</i>), mannica odstająca (<i>Puccinellia distans</i>), muchotrzew solniskowy (<i>Spergularia salina</i>), świbka morska (<i>Triglochin maritimum</i>), koniczyna rozdęta (<i>Trifolium fragiferum</i>), komonica wąskolistna (<i>Lotus tenuis</i>) i inne.</p> <p>Słone łąki są siedliskiem półnaturalnym, którego utrzymanie wymaga ekstensywnego użytkowania łąkarsko-pasterskiego. Zaniechanie takiej formy presji prowadzi do zarastania słonych łąk przez ekspansywne gatunki szuwarowe, przede wszystkim trzinę pospolitą (<i>Phragmites australis</i>), lub ziołoroślowe. Obserwowane i dokumentowane w latach 90-tych w rejonie Janiszewa duże połacie słonych łąk są obecnie zarośnięte trziną.</p>	
--	--	---	--

		<p>Poza roślinnością halofilną na dnie doliny spotyka się inne wartościowe przyrodniczo siedliska. Są to: łąki trzęślicowe, świeże łąki rajgrasowe, łąki turzycowe z licznym udziałem groszku błotnego (<i>Lathyrus palustris</i>), fragmenty muraw kserotermicznych, naturalne i antropogeniczne oczka wodne oraz w różnym stopniu wykształcone łągi jesionowo-olszowe. Na niezasolonych łąkach również spotyka się rzadkie składniki flory regionu i kraju, wśród nich: goździk pyszny (<i>Dianthus superbus</i>), pełnik europejski (<i>Trollius europaeus</i>) i groszek błotny (<i>Lathyrus palustris</i>). Spośród płazów występuje tu kumak nizinny (1188 <i>Bombina bombina</i>).</p> <p>Pkt 4.2 1340* Śródlądowe słone łąki, pastwiska i szuwary (<i>Glaucopuccinietalia</i>, część — zbiorowiska śródlądowe) Siedlisko w Polsce unikalne, którego egzystencja jest zależna od stałego zasilania słonymi wodami oraz ekstensywnego użytkowania pastwiskowego lub kośnego. Występuje na Kujawach, w Dolinie Warty, na Pomidziu, w Kołobrzegu, okolicach Kamienia Pomorskiego, Krakowie i na Podkarpaciu. Sumaryczna powierzchnia na wszystkich stanowiskach naturalnych nie przekracza 300 ha, z czego ponad 60% znajduje się na Kujawach (w okolicach Szubina i w Dolinie Zgłowiączki). Według raportu z monitoringu przyrodniczego realizowanego w latach</p>	
--	--	--	--

		<p>2007 – 2012 w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska (GIOŚ, 2012) stan zachowania siedliska w Polsce jest niezadowolający (U1), a to przede wszystkim z powodu zaniechania użytkowania i w jego następstwie ekspansji trzciny pospolitej oraz krzewów.</p> <p>W obszarze odnaleziono następujące podtypy siedliska:</p> <p>1340-1* murawy z mannica odstającą i muchotrzewem solniskowym <i>Puccinellio-Spergularietum salinae</i></p> <p>1340-2* śródłądowe słone łąki ze świbką morską i mlecznikiem nadmorskim <i>Triglochino-Glaucetum maritimae</i></p> <p>1340-3* halofilny szuwar z sitowcem nadmorskim <i>Scirpetum maritimi puccinellietosum</i></p> <p>1340-4* subhalofilne łąki z kostrzewą trzcinową i pięciornikiem gęsim <i>Potentillo-Festucetum arundinaceae</i></p> <p>Dominuje podtyp siedliska 1340-2 <i>Triglochino-Glaucetum maritimae</i>.</p> <p>W lokalnych zagłębieniach, koleinach dróg prowadzących na łąki, występują niewielkie płyty muraw z mannica odstającą i muchotrzewem solniskowym <i>Puccinellio-Spergularietum salinae</i> (podtyp 1340-1). Większe powierzchnie w podmokłych obniżeniach zajmuje halofilny szuwar z sitowcem nadmorskim <i>Scirpetum maritimi puccinellietosum</i> (podtyp 1340-3). W partiach położonych nieco wyżej wykształcają się płyty subhalofilnych łąk z kostrzewą trzcinową i pięciornikiem gęsim <i>Potentillo-Festucetum arundinaceae</i> (podtyp</p>	
--	--	---	--

		<p>1340-4). Razem podtypy te tworzą unikalną mozaikę o zróżnicowanej strukturze i składzie gatunkowym zależnych od gradientu zasolenia i wilgotności. Gatunki charakterystyczne: łoboda oszczepowata odmiana solniskowa <i>Atriplex prostrata</i> ssp. <i>prostrata</i> var. <i>salina</i>, świbka morska <i>Triglochin maritimum</i>, mlecznik nadmorski <i>Glaux maritima</i>, sitowiec nadmorski <i>Bolboschoenus maritimus</i>, mannica odstająca <i>Puccinellia distans</i>, muchotrzew solniskowy <i>Spergularia salina</i>, sitowiec nadmorski <i>Bolboschoenus maritimus</i>, oczeret Tabernamontana <i>Schoenoplectus Tabernaemontani</i>, zagorzałek późny <i>Odontites serotina</i>, kostrzewa trzcinowa <i>Festuca arundinacea</i>, pięciornik gęsi <i>Potentilla anserina</i>, turzyca nibylisia <i>Carex cuprina</i>, oman łąkowy <i>Inula britannica</i>, koniczyna rozdęta <i>Trifolium fragiferum</i>, komonica wąskolistna <i>Lotus tenuis</i>, turzyca odległokłosa <i>Carex distans</i>. W miejscach wyłączonych z użytkowania obserwuje się całkowitą degradację siedliska — dominację trzciny pospolitej <i>Phragmites australis</i> i prawie zupełny brak słonorośli. Siedlisko wymaga użytkowania pod wypas albo kośnego.</p> <p>Procent pokrycia w obszarze Natura 2000: 3,5% (5,31ha) — obliczono na podstawie inwentaryzacji terenowej wykonanej w 2011 r.</p> <p>Reprezentatywność: B Względna powierzchnia C Stan zachowania — dobry Stopień zachowania struktury — dobry</p>	
--	--	---	--

		<p>Dla 70% powierzchni płatów w obszarze stopień zachowania struktury oceniono jako dobry ze względu na stosunkowo niski udział gatunków halofilnych. Najlepiej zachowane płaty reprezentują podtyp <i>Triglochino-Glaucetum maritimae</i>. Na stan siedliska pozytywnie wpływa mały udział zakrzewień oraz brak gatunków obcych. Gatunki ekspansywne roślin zielnych, głównie trzcina pospolita, liczniej występuje tylko w jednym płacie.</p> <p>Stopień zachowania funkcji — średnie z dobrymi perspektywami.</p> <p>Procesy sukcesyjne zachodzące w okresowo nieużytkowanych płatach nie są intensywne. Dotyczą niewielkiego odsetka powierzchni łąk.</p> <p>Możliwość renaturyzacji — trudna, ale możliwa w wyniku działań z zakresu ochrony czynnej, przy średnim nakładzie środków; warunkiem powodzenia jest zapewnienie stałego dopływu solanki oraz ekstensywne użytkowanie kośno-pastwiskowe.</p> <p>Ocena ogólna: C</p> <p>Na ocenę największy wpływ ma dobre zachowanie struktury oraz możliwe, przy średnim nakładzie środków, utrzymanie i renaturyzacja płatów siedliska.</p> <p>3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nymphaeion</i>, <i>Potamion</i></p> <p>Siedlisko w obszarze występuje jako podtyp 3150-2 Eutroficzne starorzecza i drobne zbiorniki wodne. Charakteryzuje się obecnością takich gatunków,</p>	
--	--	--	--

		<p>jak: rogatek sztywny <i>Ceratophyllum demersum</i>, żabiściek pływający <i>Hydrocharis morsus-ranae</i>, spirodela wielokorzeniowa <i>Spirodela polyrhiza</i>, rzęsa trójrowkowa <i>Lemna trisulca</i>, rzęsa drobna <i>Lemna minor</i>. Wykształcone jest w dość ubogiej postaci i nie reprezentuje szczególnie cennej charakterystycznej kombinacji gatunków. W obrębie jednego fragmentu starorzecza stwierdzono zasilanie solanką, o czym świadczy wysoka wartość przewodnictwa (EC 13,2 dSm⁻¹). Uwaga! Cześć zbiorników wodnych obecnych w obszarze Natura 2000 jest antropogeniczna (torfianki) i nie kwalifikuje się do zaliczenia do tego siedliska.</p> <p>Na podstawie wyników wizji terenowej przeprowadzonej w roku 2011 reprezentatywność siedliska oceniono na D, co zwalnia z obowiązku uznania go za przedmiot ochrony w obszarze Natura 2000.</p> <p>6210 Murawy kserotermiczne (<i>Festuco-Brometea</i>) Podczas weryfikacyjnych prac terenowych płatów siedliska w obszarze Natura 2000 nie odnaleziono, jednak nie ma pewności co do tego, że tu już nie występują. Jeżeli są obecne, to ich reprezentatywność nie zasługuje na ocenę wyższą niż D.</p> <p>6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>) W obszarze stwierdzono tylko jeden płat siedliska w podtypie 6410-1 Łąki olszewnikowo-trzęślicowe <i>Selino</i></p>	
--	--	--	--

		<p><i>carvifoliae-Molinietum</i>. Gatunki charakterystyczne występujące w siedlisku: goździk pyszny <i>Dianthus superbus</i>, przytulia północna <i>Galium boreale</i>, trzęślica modra <i>Molinia caerulea</i>, wiazowka bulwkowa <i>Filipendula vulgaris</i>, śmiałek darniowy <i>Deschampsia caespitosa</i>, trzęślica modra <i>Molinia caerulea</i>, turzycyca pospolita <i>Carex nigra</i>, wakrota zwyczajna <i>Hydrocotyle vulgaris</i>.</p> <p>Siedlisko jest stosunkowo dobrze zachowane, użytkowane ekstensywnie jako łąka kośna. Sąsiaduje z płatami siedlisk 1340 i 6510. Utrzymanie płatu siedliska w obszarze Natura 2000 jest pewne pod warunkiem zachowania użytkowania kośnego.</p> <p>Niewielka powierzchnia siedliska w porównaniu z zasobem krajowym w granicach bioregionu kontynentalnego (poniżej 0,49%) wyklucza możliwość uznania siedliska za przedmiot ochrony w obszarze Natura 2000.</p> <p>6430 Ziolorośla górskie <i>Adenostyion alliariae</i> i ziolorośla nadrzeczne <i>Convolvuletalia sepium</i></p> <p>Siedlisko w obszarze Natura 2000 występuje w podtypie 6430-3 Niżowe, nadrzeczne zbiorowiska okrajkowe. Jego niewielkie wstęgi stwierdzono na skrajach łągów jesionowo-olszowych. Gatunki charakterystyczne dla tego podtypu siedliska to: kielisznik zarostowy <i>Calystegia sepium</i>, pokrzywa zwyczajna <i>Urtica dioica</i>, przytulia czepna <i>Galium aparine</i>, bluszcz kurdybanek <i>Glechoma hederacea</i>, chmiel zwyczajny <i>Humulus lupulus</i>.</p>	
--	--	--	--

		<p>Zachowanie siedliska w obszarze Natura 2000 jest pewne, jednak niska reprezentatywność (D) i mała powierzchnia nie kwalifikują go do uznania za przedmiot ochrony.</p> <p>6510 Nizowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)</p> <p>Stwierdzono jeden podtyp tego siedliska: 6510-1 Łąka rajgrasowa. Występuje w dwóch małych płatach — w obrębie miejsca po starym grodzisku we wsi Zgłowiączka oraz w górnej części biegu rzeki Zgłowiączka. Wykształcone jest w zubożałej postaci (stopień reprezentatywności D). Gatunki charakterystyczne siedliska w obszarze to: rajgras wyniosły <i>Arrhenatherum elatius</i>, kupkówka pospolita, <i>Dactylis glomerata</i>, krwawnik pospolity <i>Achillea millefolium</i>, przytulia pospolita <i>Galium mollugo</i>, wiechlina łąkowa <i>Poa pratensis</i>, śmiałek darniowy <i>Deschampsia caespitosa</i>, turzyca pospolita <i>Carex nigra</i>, kłosówka wełnista <i>Holcus lanatus</i>. Inne odnalezione cenne składniki flory to: kocanki piaskowe <i>Helichrysum arena-rium</i>, ślázówka turyngska <i>Lavatera thuringiaca</i>. Zachowanie siedliska jest pewne pod warunkiem użytkowania pod wypas lub jako łąka kośna. Niski stopień reprezentatywności (ocena D) i mała powierzchnia względem zasobu krajowego zwalniają z obowiązku uznania tego siedliska za przedmiot ochrony w obszarze Natura 2000.</p>	
--	--	--	--

		<p>7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze mlak, turzycowisk i mechowisk</p> <p>W obszarze występuje podtyp siedliska 7230-3 Torfowiska źródłiskowe i przepływowe Polski północnej. Stwierdzono występowanie tylko jednego płatu. Jest on wykształcony w postaci ubogiej (reprezentatywność D). Spośród gatunków charakterystycznych występowały: turzycza prosowata <i>Carex panicea</i>, kukulka (stopłamek) krwista <i>Dactylorhiza incarnata</i>, bobrek trojlistkowy <i>Menyanthes trifoliata</i>, dziewięciornik błotny <i>Parnassia palustris</i>. Mszaki: *<i>Campylium stellatum</i>. Gatunki, które dominowały to: turzycza zaostrzona <i>Carex acuta</i>, ostrożeń błotny <i>Cirsium palustre</i>, mietlica rozłogowa <i>Agrostis stolonifera</i>, przytulia błotna <i>Galium palustre</i>. Zachowanie siedliska jest pewne przy utrzymaniu użytkowania kośnego.</p> <p>Z uwagi na niską reprezentatywność (ocena D) siedlisko nie może być przedmiotem ochrony w obszarze Natura 2000.</p> <p>91E0* Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe</p> <p>Łęgi w obszarze reprezentują podtyp 91E0-3* Nizowy Łęg jesionowo-olszowy <i>Fraxino-Alnetum</i>. Charakteryzują się stosunkowo bardzo młodym drzewostanem — w większości 20-30 lat i brakiem martwego drewna. W drzewostanach zróżnicowanych wiekowo nie stwierdzono drzew powyżej 100 lat. Gatunki charakterystyczne</p>	
--	--	---	--

		<p>tego podtypu siedliska w obszarze to: olsza czarna <i>Alnus glutinosa</i>, jesion wyniosły <i>Fraxinus excelsior</i>, pokrzywa zwyczajna <i>Urtica dioica</i>, wierzba krucha <i>Salix fragilis</i>, kielisznik zarosłowy <i>Calystegia sepium</i>, przytulia lepczyca <i>Galium aparine</i>, mozga trzcinowata <i>Phalaris arundinacea</i>, żywokost lekarski <i>Symphytum officinale</i>, bluszcz kurdybanek <i>Glechoma hederacea</i>, gwiazdnica gajowa <i>Stellaria nemorum</i>, czartawa pospolita <i>Circaea lutetiana</i>. W siedlisku dominowały gatunki typowe dla łągu. Stwierdzano albo brak dominacji facjalnej lub (w kilku płatach) dominację <i>Urtica dioica</i>. W monitorowanych powierzchniach nie było widocznych śladów zniszczenia runa i gleby związanych z pozyskiwaniem drewna. Przy utrzymaniu obecnych niewielkich oddziaływań ze strony człowieka zachowanie siedliska jest pewne. Nie ma potrzeby wykonywania zabiegów ochronnych z zakresu ochrony czynnej.</p> <p>W Polsce powierzchnia zajęta przez zbiorowisko szacowana jest na 150 tys. ha; a w obszarze wynosi tylko 31,88 ha, czyli 0,02%.</p> <p>Reprezentatywność siedliska oceniono na D z uwagi na zniekształconą strukturę i fazę juwenilną, w której obecnie się znajduje (wiek drzewostanu nie przekracza 30 lat).</p> <p>1188 Kumak nizinny <i>Bombina bombina</i></p> <p>W obrębie obszaru Natura 2000 obecność kumaka nizinnego stwierdzono</p>	
--	--	---	--

		na dwóch stanowiskach w rejonie wsi Janiszewo. Oszacowana na podstawie obserwacji terenowych liczebność obecnej tu populacji (najwyżej kilkanaście okazów) względem zasobu gatunku w skali kraju jest zbyt mała, aby kumaka nizinnego uznać za przedmiot ochrony. Istotne jest jednak to, że znajdujące się w obrębie obszaru drobne zbiorniki wodne są miejscem rozrodu — rezerwuarem tych płazów.	
3.	Pkt 4.3 Zagrożenia, presje i działania mające wpływ na obszar.	M; A03.03; i L; A04.03; i M; I02; i	Uściślono listę zagrożeń, presji i oddziaływań mających istotny wpływ na siedliska przyrodnicze i gatunki obecne w obszarze Natura 2000

¹ Uzasadnienie merytoryczne dla proponowanych zmian.

W odniesieniu do granic obszaru

Do dokumentacji załączyć na nośniku cyfrowym wektorową warstwę informacyjną GIS zawierającą zmienione granice obszaru oraz plik pdf z mapą ilustrującą przebieg zmienionych granic obszaru.

Proponowany przebieg granicy na tle istniejących granic obszaru	Uzasadnienie do zmiany ¹
Załącznik 5: plik pdf mapy i wektorowa warstwa informacyjna GIS	W obrębie obszaru Natura 2000 są fragmenty gruntów ornych oraz tereny, na których nie występują siedliska przyrodnicze i stanowiska gatunków roślin i zwierząt wymienione w SDF. Tereny te nie pełnią funkcji ochronnych, w związku z czym ich utrzymywanie w granicach obszaru nie znajduje merytorycznego uzasadnienia. Propozycję zmiany granicy obszaru zamieszczono w załączonym pliku cyfrowym.

¹ Uzasadnienie merytoryczne dla proponowanych zmian.

Etap III

11. Zestawienie uwag i wniosków

Lp.	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Sposób rozpatrzenia
Moduł A			
Moduł B			
Moduł C			

12. Literatura

Zestawienie publikacji wykorzystanych do opracowania planu według wzoru:

<Nazwisko i pierwsza litera imienia>. <rok>. <Tytuł>. <Wydawnictwo> <numer zeszytu*>: <strona*>; <miasto>

* dotyczy magazynów, zeszytów naukowych. W przypadku <strony artykułu> wpisać strony gdzie znajdują przywoływane, cytowane informacje

Np.:

Kuźniak S., Dombrowski A., Goławski A., Tryjanowski P. 1997. Stan i zagrożenia polskiej populacji ortolana Emberiza hortulana na tle sytuacji gatunku w Europie. Notatki ornitologiczne 38: 141-150.

Walasz K., Mielczarek K. 1992. Atlas ptaków lęgowych Małopolski 1950-1991. Biologica Silesiae: 55-65; Wrocław.

13. Minimalne wymagania techniczne przekazywanych materiałów przestrzennych

1. Wyniki inwentaryzacji przyrodniczych, a także wszelkie inne dane o charakterze przestrzennym będące wynikiem prac nad Planem Zadań Ochrony dla obszaru Natura 2000 wykonawca przekazuje w formie cyfrowych warstw wektorowych używanych w systemach informacji przestrzennej (GIS) oraz cyfrowych map tematycznych (pliki pdf).
2. Warstwy wektorowe mają spełniać wymagania:
 - a. Sporządzone zgodnie z aktualnymi wersjami „Standardu Danych GIS w ochronie przyrody” autorstwa Macieja Łochyńskiego i Marcina Guzika oraz podręcznika do obsługi platformy informacyjno-komunikacyjnej (PIK) „Platforma Informacyjno-Komunikacyjna Plany Zadań Ochronnych Natura 2000 jako narzędzie wspomagające tworzenie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000” autorstwa Jarosława Sadowskiego i Rafała Michalaka — aktualne wersje wyżej wymienionych opracowań dostępne są na stronie internetowej GDOŚ.
 - b. Układ współrzędnych „PUWG 1992” (EPSG: 2180)
 - c. Format pliku, w którym wykonawca prześle zleceniodawcy dane, to obligatoryjnie ESRI shapefile (*.shp), ewentualnie dodatkowo formaty danych, na których pracuje dana RDOŚ.
3. Informacje przestrzenne mają posiadać tzw. metadane zgodne z dyrektywą INSPIRE <http://www.inspire-geoportal.eu/InspireEditor/>. Do metadanych należą informacje między innymi o źródle danych, aktualności, właścicielu, organie referencyjnym itp.
4. Cyfrowe mapy tematyczne przedstawiające wyniki inwentaryzacji powinny być sporządzone w oparciu o mapy państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego. Podkład rastrowy ma spełniać wymagania:
 - a. Skala 1:10 000
 - b. Kolor (RGB 24bit)
 - c. Skalibrowany do układu współrzędnych PUWG 1992 i zapisany w pliku TIFF niosącym informacje o georeferencji, tzw. GeoTIFF
5. Wydruki cyfrowych map tematycznych mają spełniać wymagania:
 - a. Format co najmniej A3

- b. Opatrzone znakami graficznymi i logotypami zgodnie z wymaganiami POIŚ
 - c. Rozdzielczość wydruku nie mniejsza niż 300dpi
6. Skany map, o których mowa między innymi w punkcie 2.5, należy wykonać w rozdzielczości nie niższej niż 300 dpi.

14. Instrukcja wypełniania Standardowego Formularza Danych GDOŚ 2012.1

Instrukcja wypełniania SDF (wersja 2012.1) przekazana przez Zamawiającego (http://www.gdos.gov.pl/Articles/view/1914/Baza_danych)

15. Spis treści

Dla dokumentów w formacie PDF, w których tworzony będzie spis treści, zaleca się wykonanie tzw. aktywnego spisu treści - odnośników do poszczególnych sekcji dokumentów pozwalające na przyspieszenie i optymalizację pracy na obszernych dokumentach. Aktywny spis treści można wykonać w popularnych edytorach tekstu, takich jak Microsoft Word 2007 czy edytor tekstu Writer darmowego pakietu oprogramowanie biurowego OpenOffice.

Etap I — wstępny pracy nad Planem.....	1
1.1. Informacje ogólne.....	1
1.2. Ustalenie terenu objętego Planem	2
1.3. Mapa obszaru Natura 2000.....	2
1.4. Opis założeń do sporządzenia Planu.....	2
1.5. Ustalenie przedmiotów ochrony objętych Planem	8
1.6. Opis procesu komunikacji z różnymi grupami interesu	10
1.7. Kluczowe instytucje / osoby dla obszaru i zakres ich odpowiedzialności	12
1.8. Zespół Lokalnej Współpracy	13
Etap II — opracowanie projektu Planu	15
Moduł A	15
2.1. Informacja o obszarze i przedmiotach ochrony	15
2.2. Ogólna charakterystyka obszaru.....	21
2.3. Struktura własności i użytkowania gruntów	22
2.4. Zagospodarowanie terenu i działalność człowieka.....	22
2.5. Istniejące i projektowane plany / programy / projekty zagospodarowania przestrzennego	23
2.6. Informacja o przedmiotach ochrony objętych planem zadań ochronnych i zakresie prac terenowych — dane zweryfikowane	24
2.6.1. Typy siedlisk przyrodniczych	27
2.6.2. Gatunki roślin i ich siedliska występujące na terenie obszaru	29
2.6.2. Gatunki zwierząt i ich siedliska występujące na terenie obszaru	30

Moduł B	31
3. Stan ochrony przedmiotów ochrony objętych Planem	31
4. Analiza zagrożeń.....	42
5. Cele działań ochronnych.....	46
Moduł C	47
6. Ustalenie działań ochronnych.....	47
7. Ustalenie działań w zakresie monitoringu stanu ochrony przedmiotów ochrony	51
8. Wskazania do dokumentów planistycznych	52
9. Przesłanki do sporządzenia planu ochrony	53
10. Projekt weryfikacji SDF obszaru i jego granic	53
Etap III	67
11. Zestawienie uwag i wniosków	67
12. Literatura.....	68
13. Minimalne wymagania techniczne przekazywanych materiałów przestrzennych	68
14. Instrukcja wypełniania Standardowego Formularza Danych GDOŚ 2012.1	69
15. Spis treści.....	69